

Archwiliad o ystafell Rheoli Tân ar y Cyd De Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru ac Ystafell Rheoli Tân Gogledd Cymru mewn ymateb i Argymhelliad 31 Ymchwiliad Tŵr Grenfell Cam 2

Rhagfyr 2025

Archwiliad o ystafell Rheoli Tân ar y Cyd De Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru
ac Ystafell Rheoli Tân Gogledd Cymru mewn ymateb i Argymhelliaid 31 Ymchwiliad
Tŵr Grenfell Cam 2

Dan Stephens, Prif Gyngorydd ac Arolygydd Tân ac Achub, Llywodraeth Cymru

Contents

Crynodeb gweithredol	2
Cyflwyniad.....	5
Adran 1	7
Ystafell Rheoli Tân	7
Heriau penodol i Dimau Rheoli'r Ystafell Rheoli	8
Staffio.....	8
Hyfforddiant a gweithgareddau datblygu eraill	9
Blinder a risg	10
Adran 2	12
Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd De Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru	12
Hyfforddiant cychwynnol i feithrin sgiliau ac i'w cynnal	14
Materion a amlygwyd yn ystod cyfarfodydd gyda gwylfeydd a Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli – Integreiddio	15
Statws cyflogaeth, contractau a materion integreiddio mewnol eraill	16
Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd wedi'i lleoli yn un o gyfleusterau'r Heddlu	17
Materion a amlygwyd yn ystod cyfarfodydd gyda gwylfeydd a Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli – Hyfforddiant.....	20
Materion a amlygwyd yn ystod cyfarfodydd gyda gwylfeydd a Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli – Polisi a sicrwydd.....	23
Crynodeb o'r materion a godwyd a'r canfyddiadau.....	26
Argymhellion	29
Adran 3	31
Ystafell Rheoli Tân Gogledd Cymru	31
Hyfforddiant cychwynnol i feithrin sgiliau ac i'w cynnal	33
Materion a amlygwyd yn ystod cyfarfodydd gyda gwylfeydd a Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli – Integreiddio	33
Ystafell Rheoli Tân wedi'i lleoli yn un o gyfleusterau'r Heddlu	33
Integreiddio o fewn Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru.....	35
Materion a amlygwyd yn ystod cyfarfodydd gyda gwylfeydd a Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli – Hyfforddiant.....	38
Materion a amlygwyd yn ystod cyfarfodydd gyda gwylfeydd a Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli – Polisi a sicrwydd.....	39
Crynodeb o'r materion a godwyd a'r canfyddiadau.....	41
Argymhellion	43
Cydnabyddiaeth	44

Crynodeb gweithredol

Mae'r adroddiad hwn yn nodi canfyddiadau archwiliadau o Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd Gwasanaethau Tân ac Achub De Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru ac Ystafell Rheoli Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru a gynhaliwyd ym mis Medi a mis Hydref 2025.

Pwrpas yr archwiliadau oedd diwallu ymrwymiad Llywodraeth Cymru i fabwysiadu Argymhelliaid 31 o Gam 2 Ymchwiliad Tŵr Grenfell yn llawn. Nod gwaith maes yr arolygiad oedd ceisio sefydlu i ba raddau yr oedd yr Ystafelloedd Rheoli Tân perthnasol wedi'u hintegreiddio o fewn eu Gwasanaethau Tân ac Achub o safbwynt staff a pholisi gweithredol a sicrwydd. Roedd hefyd yn ystyried effeithiolrwydd y rhaglen hyfforddiant ar gyfer meithrin a chynnal sgiliau.

Mae'r Ystafell Rheoli Tân yn elfen hanfodol o ddarparu gwasanaethau tân ac achub. Mae staff yr Ystafell Rheoli Tân yn derbyn galwadau brys, yn anfon adnoddau i ddigwyddiadau, yn cysylltu ag ymatebwyr eraill ac yn darparu arweiniad goroesi. Heb yr Ystafell Rheoli Tân, ni fyddai'n bosibl ymateb i argyfyngau'n effeithiol nac o gwbl.

Daeth Ystafell Rheoli Tân Brigâd Dân Llundain yn destun craffu am ei rôl yn yr ymateb i dân Tŵr Grenfell. Yn y ddau adroddiad, gwnaeth Ymchwiliad Cyhoeddus Tŵr Grenfell argymhellion i wella sut mae'r Ystafell Rheoli Tân yn gweithio a sut mae'n rhyngweithio â'r cyhoedd, diffoddwyr tân yn y fan a'r lle a chydag ymatebwyr eraill. Cafodd yr argymhellion hynny eu cyfeirio'n bennaf at Frigâd Dân Llundain ond roeddent hefyd yn berthnasol ar raddfa ehangach. Fel gyda chanfyddiadau'r Ymchwiliad yn fwy cyffredinol, byddai'n naïf meddwl mai dim ond yn Llundain y gallai'r diffygion a nodwyd fodoli.

Mae'r adroddiad hwn felly'n gweithredu ar yr argymhellion yn ail adroddiad yr Ymchwiliad a oedd yn galw am arolygiad o Ystafell Rheoli Tân Brigâd Dân Llundain. Mae'n ymdrin â'r ddwy Ystafell Rheoli Tân yng Nghymru. Mae'r ddwy Ystafell Rheoli Tân wedi'u lleoli o fewn cyfleusterau'r Heddlu. Mae'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd wedi'i lleoli yng Nghanolfan Gwasanaethau Cyhoeddus Heddlu De Cymru ym Mhencadlys yr Heddlu ym Mhen-y-bont ar Ogwr. Mae Ystafell Rheoli Tân Gogledd Cymru wedi'i lleoli yng Nghanolfan Gyfathrebu ar y Cyd Heddlu Gogledd Cymru yn Llanelwy.

Roedd staff yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn teimlo lefel uchel o ddatgysylltiad oherwydd nifer o ffactorau gan gynnwys yr amgylchedd gwaith ac absenoldeb telerau ac amodau wedi'u cysoni. Nid oedd yr un pryderon ynghylch yr amgylchedd gwaith yn cael eu hadlewyrchu yn Ystafell Rheoli Tân Gogledd Cymru er ei bod hefyd wedi'i lleoli yn un o gyfleusterau'r Heddlu.

Mae lleoli'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd o fewn adran anfon y Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus yn cyflwyno heriau a allai amharu ar effeithiolrwydd ei hymateb gweithredol, yn enwedig yn ystod camau deinamig digwyddiad neu os yw galwadau byw am gyfarwyddyd goroesi tân yn parhau. Mae hyn yn llai o broblem yn y Ganolfan Gyfathrebu ar y Cyd lle mae'r Ystafell Rheoli Tân wedi'i leoli yng nghornel bellaf yr adeilad.

Mae'r ddwy Ystafell Rheoli Tân yn gweithio shifftiau nos hir sy'n fwy na 12 awr, ac mae'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch yn nodi y dylid osgoi hyn. Mae'r blinder a'r goblygiadau risg yn cael eu gwaethygu gan y ffaith bod y cyfnod o orffwys a roddir i staff yr Ystafell Rheoli Tân yn ystod y nos, yn yr achos gorau, yn hanner y cyfnod o orffwys a roddir i Ddiffoddwyr Tân sy'n gweithio'r system shifft, gan dybio nad yw'r cyfnod yn cael ei darfu arno. Nid yw cyfleusterau gorffwyso'r Ystafell Rheoli Tân o'r un safon â'r rhai a ddarperir mewn gorsafoedd tân a gallant effeithio ar y tebygolrwydd y bydd Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn cyflawni gorffwys ystyrlon gan gynyddu'r risg o flinder. Mae cyfnodau gorffwys estynedig hefyd yn effeithio ar faint o amser sydd ar gael ar gyfer hyfforddiant ar shifft.

Mae heriau i'r Ystafell Rheoli Tân o ran ymgymryd â hyfforddiant cynnal sgiliau pan fyddant ar shifft. Yn wahanol i wylfeydd Ystafell Rheoli Tân gorsafoedd tân, ni all pob un ohonynt hyfforddi gyda'i gilydd gan fod angen nifer sylfaenol o Ddiffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) i staffio'r systemau ffôn, radio a gweithredu. Mae lefelau staffio yn cael effaith uniongyrchol ar ansawdd yr hyfforddiant y gellir ymgymryd ag ef ar shifft. Nodwyd bod hyn yn broblem i'r ddwy Ystafell Rheoli Tân.

Mae'n realiti y bydd llawer o hyfforddiant cynnal sgiliau ar gyfer Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn cael ei gynnal yn unigol rhwng delio â galwadau brys a gweinyddol. Felly dylai ansawdd y deunyddiau hyfforddi sydd ar gael i Ddiffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) fod o safon uchel. Mae angen rhoi sylw i hyn yn y ddwy Ystafell Rheoli Tân.

Dywedwyd bod y broses Datblygu i fod yn Gymwys ar gyfer Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) sydd mewn datblygiad yn feichus, yn rhy fiwrocataidd ac mewn rhai achosion yn rhwystr i gadw staff. Er gwaethaf hyn, clywais am enghreifftiau rhagorol o Reolwyr Criw a Rheolwyr Gwylfa (Ystafell Rheoli) yn hyfforddi a mentora Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn ystod eu datblygiad.

Nodwyd bod rhai polisïau a chyfarwyddiadau cyffredinol wedi dyddio neu ddim yn berthnasol mwyach. Cwynodd Rheolwyr Criw a Rheolwyr Gwylfa (Ystafell Rheoli) am ddiffyg cyfeiriad polisi sefydliadol clir ar gyfer ymateb i fathau penodol o ddigwyddiadau.

Mae Timau Rheoli'r Ystafell Rheoli yn cydnabod bod bylchau mewn polisi a chanllawiau eraill ar gyfer yr Ystafell Rheoli Tân. Cyfeiriwyd at brinder staff a llwyth

gwaith fel rhesymau pam nad yw'r materion hyn yn cael sylw mor gyflym ag y dylent fod.

Fodd bynnag, mae enghreifftiau o arferion da yn dod i'r amlwg o ran prosesau sicrwydd gweithredol. Mae gan Dimau Rheoli'r Ystafell Rheoli yn y ddwy Ystafell Rheoli Tân syniad clir o gyfeiriad o ran mynd i'r afael â materion polisi gweithredol, hyfforddiant a sicrwydd. Gyda'r lefelau gofynnol o gefnogaeth a buddsoddiad gan y sefydliad, rwy'n hyderus y byddant yn llwyddo.

Roedd lefelau ymgysylltu gan yr holl staff yn ystod ymweliadau'r arolygiad yn rhagorol. Dangosodd staff y ddwy Ystafell Rheoli Tân ymrwymiad clodwiw i ddyletswydd ac awydd gwirioneddol i gyfrannu at wella eu Gwasanaethau Tân ac Achub.

Mae'r Ystafell Rheoli Tân yn ased strategol sy'n hanfodol i ymateb gweithredol effeithiol. Yn y rhan fwyaf o amgylchiadau, dyma'r pwynt cyswllt cyntaf ac yn aml y pwynt cyswllt parhaus ar gyfer y cyhoedd. Tynnodd digwyddiadau Grenfell ac Arena Manceinion sylw at bwysigrwydd yr Ystafell Rheoli Tân a'r angen gwirioneddol iddo fod yn effeithiol.

Mae'r argymhellion yn yr adroddiad hwn yn cael eu gwneud gan gydnabod natur unigryw'r Ystafell Rheoli Tân a chyda'r bwriad o sicrhau bod staff yr Ystafell Rheoli Tân ledled Cymru mor ddiogel, mor hyfforddedig ac mor effeithiol ag y gallant fod.

Cyflwyniad

Ar 7 Gorffennaf 2025, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei hymateb i adroddiad cam dau Ymchwiliad Tŵr Grenfell.¹ Yn yr ymateb, ymrwymodd Ysgrifennydd y Cabinet dros Lywodraeth Leol a Thai ac Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio i fabwysiadu Argymhelliad 31 yn llawn, gan nodi'r camau i'w cymryd gan Lywodraeth Cymru i gyflawni'r argymhelliad (sydd wedi'i gopïo isod):

Argymhelliad 31

Bod Arolygiaeth Cwnstablïaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi ("yr Arolygiaeth") yn arolygu Brigâd Dân Llundain cyn gynted ag sy'n rhesymol bosibl er mwyn asesu ac adrodd ar y canlynol:

- i ba raddau y mae'r ystafell reoli bellach wedi'i hintegreiddio yn y sefydliad*
- effeithiolrwydd y trefniadau ar gyfer nodi anghenion hyfforddi staff yr ystafell reoli, darparu hyfforddiant effeithiol a chofnodi'r canlyniadau*
- effeithiolrwydd yr ystafell reoli yn gyffredinol*
- gallu'r ystafell reoli i ddelio â nifer mawr o geisiadau ar yr un pryd am gyngor a chymorth gan bobl y mae tanau neu argyfyngau eraill yn effeithio'n uniongyrchol arnynt*
- ansawdd ac effeithiolrwydd y trefniadau cyfathrebu rhwng yr ystafell reoli a phennaeth y digwyddiad. (113.55)*

Beth rydym wedi ymrwymo i'w wneud

Bydd y Prif Gynghorydd ac Arolygydd Tân ac Achub (Cymru) (CFRAI (W)) yn cynnal arolygiad wedi'i dargedu o 3 Gwasanaeth Tân ac Achub Cymru i ganfod pa drefniadau sydd ar waith ar gyfer asesu hyfforddiant personél rheoli tân ac i ystyried pa mor effeithiol yw'r trefniadau hynny. Bydd canfyddiadau ac argymhellion yn cael eu nodi mewn adroddiad gan y CFRAI(W).

Mae'r adroddiad hwn yn nodi canfyddiadau ac argymhellion arolygiadau Ystafell Rheoli Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn Llanelwy a'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd Gwasanaethau Tân ac Achub De Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru ym Mhen-y-bont ar Ogwr, a gynhaliwyd ym mis Medi a mis Hydref 2025.

Cyn ymgymryd â gwaith maes yr arolygiad, adolygais strwythurau sefydliadol, arferion gwaith, ac amserlenni dyletswyddau wythnosol a misol gan gynnwys rhaglenni cynnal sgiliau ar gyfer y ddwy Ystafell Rheoli Tân. Gofynnais hefyd i gael data am nifer y galwadau gan gynnwys galwadau gweinyddol. Roedd cael gafael ar yr wybodaeth hon yn her i Dimau Rheoli'r Ystafell Rheoli gan fod y ddwy Ystafell Rheoli Tân yng Nghymru wedi'u lleoli o fewn cyfleusterau'r Heddlu ac felly'n defnyddio seilwaith Technolegau Gwybodaeth a Chyfathrebu yr Heddlu.

¹ Adroddiad Cam 2 Ymchwiliad Tŵr Grenfell: Ymateb Llywodraeth Cymru [HTML] [LLYW.CYMRU](#)

Roedd gwaith maes yr arolygiad yn cynnwys ymweliadau â'r gwylfeydd yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd ym Mhen-y-bont ar Ogwr ac yn yr Ystafell Rheoli Tân eilaidd yn y Rhyl yn ystod sesiynau hyfforddi ar gyfarwyddyd goroesi tân. Fe wnes i hefyd gynnal sawl cyfarfod gyda Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli.

Ffocws yr ymweliadau â'r gwylfeydd oedd pennu i ba raddau yr oedd Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn teimlo eu bod wedi'u hintegreiddio o fewn y sefydliad a pha mor effeithiol oedd y drefn hyfforddiant cynnal sgiliau yn eu barn nhw.

Ffocws y cyfarfodydd gyda Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli oedd pennu i ba raddau yr oedd yr Ystafell Rheoli Tân wedi'i hintegreiddio i mewn i'r sefydliad o safbwynt sicrwydd a pholisi gweithredol a pha effaith a gafodd hyn ar effeithiolrwydd cyffredinol.

Mae gallu Ystafelloedd Rheoli Tân Cymru i ddelio â nifer fawr o geisiadau cydamserol am gyngor a chymorth gan bobl y mae tanau neu argyfyngau eraill yn effeithio'n uniongyrchol arnynt ac ansawdd ac effeithiolrwydd y trefniadau cyfathrebu rhwng yr ystafell rheoli a phennaeth y digwyddiad wedi cael eu hystyried yn flaenorol yn Adolygiad Thematig 2021 Gwasanaethau Tân ac Achub yng Nghymru: Dysgu o Grenfell².

Ers arolwg 2021, mae ymgyrch Willow Beck wedi cael ei ddatblygu ar y cyd â'r Swyddfa Gartref, Cyngor Cenedlaethol y Prif Swyddogion Tân a British Telecom (BT) i sefydlu ffordd fwy cadarn o atal Ystafelloedd Rheoli Tân rhag cael eu llethu gan alwadau brys sy'n deillio o ddigwyddiadau mawr neu ddigwyddiad sy'n cymryd amser hir i ddelio ag ef.

Erbyn hyn, mae gan BT gynllun aildosbarthu wedi'i bennu ymlaen llaw i ailgyfeirio galwadau gorlif yn effeithlon rhwng Gwasanaethau Tân ac Achub yn ystod cyfnodau pan fydd un Ystafell Rheoli Tân wedi cael ei llethu gan alwadau 999 oherwydd digwyddiad mawr sy'n cymryd amser hir i ddelio ag ef neu pan fo lu o ddigwyddiadau.

Cafodd y system ei defnyddio i ddechrau yn ystod tanau gwyllt Gorffennaf/Awst 2022 gyda chanlyniadau llwyddiannus, ac mae wedi cael ei defnyddio ar sawl achlysur ers hynny. Nid yw felly'n brif ffocws yr adroddiad hwn.

Mae'r adroddiad wedi'i rannu yn dair adran. Mae'r adran gyntaf yn rhoi trosolwg cyffredinol o'r Ystafell Rheoli Tân. Mae'r ail a'r drydedd adran yn nodi canfyddiadau ac argymhellion yr arolygiad ar gyfer Ystafell Rheoli Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru a Rheolaeth Tân ar y Cyd Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru.

² [Adolygiad thematig y Prif Gyngorydd Tân ac Achub: dysgu o argymhellion Ymchwiliad Tŵr Grenfell | LLYW.CYMRU](#)

Adran 1

Ystafell Rheoli Tân

Mae Adrannau 7.2(c), 8.2(c) a 9.3(c) o'r Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub yn rhoi dyletswydd ar y Gwasanaethau Tân ac Achub i *'wneud trefniadau ar gyfer delio â galwadau am gymorth ac ar gyfer galw ar staff'*. Mae'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn cyflawni'r ddyletswydd hon drwy ddarparu Ystafell Rheoli Tân.

Gelwir y staff sy'n gweithio yn yr Ystafell Rheoli Tân yn Ddiffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli). Mae strwythur rôl yr Ystafell Rheoli Tân yn union yr un fath â strwythur gorsaf dân shifft amser llawn. Fel arfer, bydd yr Ystafell Rheoli Tân yn gweithredu system pedair gwylfa er y gellir ategu hyn gan staff sydd wedi'u cyflyru i system dyletswydd dydd i gynyddu staffio yn ystod y dydd gan mai dyma pryd mae nifer y galwadau ar eu huchaf. Bydd gwylfa yn cynnwys o leiaf dwy rôl rheolwr goruchwyllo (Rheolwr Gwylfa A a/neu B (Ystafell Rheoli) a/neu Rheolwr Criw (Ystafell Rheoli) a sawl Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) yn dibynnu ar y lefelau staffio sylfaenol. Drwy gydol yr adroddiad hwn, defnyddir y term Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) wrth gyfeirio at staff yr Ystafell Rheoli Tân oni bai ei fod yn cyfeirio'n benodol at rôl y Rheolwr Criw neu'r Rheolwr Gwylfa (Ystafell Rheoli). Pan ddefnyddir y term Ystafell Rheoli Tân, mae hyn yn cyfeirio at holl staff yr Ystafell Rheoli Tân, gan gynnwys gwylfeydd a Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli.

Yn aml, yr Ystafell Rheoli Tân fydd y pwynt cyswllt cyntaf â'r Gwasanaeth Tân ac Achub ar gyfer aelod o'r cyhoedd sydd mewn argyfwng. Mae Cod Ymarfer y Gwasanaeth Galwadau Brys Cyhoeddus (PECS) yn nodi'r dulliau a ddefnyddir i drosglwyddo galwadau brys rhwng yr asiant sy'n delio â galwadau (BT yn y DU) a'r Gwasanaeth Tân ac Achub. Bydd yr alwad gychwynnol sy'n cael ei chyfeirio o'r asiant trin galwadau i'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn cael ei derbyn gan Ddiffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) drwy System Rheoli Cyfathrebu Integredig (ICCS) sy'n rhan o'r system gweithredu cyffredinol.

Bydd y Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) sy'n delio â'r alwad gychwynnol yn mewnbynnu manylion yr argyfwng i'r system gweithredu a fydd yn nodi'r holl leoliadau posibl ar gyfer triongli'r cyfeiriad gyda'r lleoliad y mae'r alwad wedi tarddu ohono ynghyd â phresenoldeb a bennwyd ymlaen llaw ar gyfer y math o ddigwyddiad gan ddewis yr offer agosaf a swyddogion tactegol neu arbenigol i'w defnyddio. Bydd Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) wedyn yn defnyddio'r offer a ddewiswyd ar gyfer y digwyddiad ac yn gweithredu unrhyw swyddogion Tactegol³ neu arbenigol yn ôl yr angen. Gelwir hyn yn anfon drwy gymorth cyfrifiadur (CAD).

³ Yn yr adroddiad hwn, defnyddir y term Swyddog Tactegol i ddisgrifio Rheolwyr Gorsaf neu Reolwyr Grŵp sydd wedi eu cyflyru i'r system ddyletswydd hyblyg

Drwy gydol y digwyddiad, bydd y Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn cofnodi pob neges o'r digwyddiad ar log digwyddiadau ac yn ymateb i unrhyw geisiadau o'r digwyddiad ac yn gweithredu arnynt. Byddant hefyd yn cysylltu â'r gwasanaethau brys eraill ac asiantaethau partner a all fod yn niferus yn dibynnu ar natur y digwyddiad.

Ar ddiwedd y digwyddiad, bydd y Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn gwirio data'r alwad a naill ai'n cwblhau adroddiad y System Cofnodi Digwyddiadau (IRS - fel y'i gelwid adeg yr arolygiad ond ers hynny mae wedi trosglwyddo i'r Platfform Data Tân ac Achub) neu'n trosglwyddo unrhyw fanylion perthnasol i Bennaeth y Digwyddiad er mwyn iddo gwblhau'r adroddiad IRS.

Mae hwn yn esboniad syml iawn nad yw'n cyfleu cymhlethdod llawer o ddigwyddiadau mewn unrhyw ffordd. Gall un digwyddiad arwain at nifer o alwadau'n ailadrodd yr un peth, ac mae angen ateb a recordio pob un ohonynt. Gall digwyddiadau cymhleth neu hir arwain at geisiadau lluosog am wybodaeth, cymorth neu adnoddau arbenigol gan amrywiaeth o asiantaethau.

Mae'r Ystafell Rheoli Tân hefyd yn gweithredu fel y storfa ganolog ar gyfer nifer o swyddogaethau sefydliadol sy'n cynhyrchu llawer iawn o alwadau gweinyddol. Mae enghreifftiau o alwadau gweinyddol yn cynnwys atgyfeiriadau diogelu, cofnodi namau ar offer a chyfarpar, ceisiadau am absenoldeb brys a rhoi gwybod am absenoldeb salwch. Mae nifer y galwadau gweinyddol yn llawer mwy na nifer y galwadau brys.

Heriau penodol i Dimau Rheoli'r Ystafell Rheoli

Mae'r Ystafell Rheoli Tân yn unigryw ym mhob Gwasanaeth Tân ac Achub. Nid oes Gwasanaeth Tân ac Achub yn y DU sydd â mwy nag un Ystafell Rheoli Tân ac mae nifer o'r Gwasanaethau Tân ac Achub yn rhannu Ystafell Rheoli Tân gan gynnwys Gwasanaethau Tân ac Achub De Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru.

Mae'r amgylchedd unigryw hwn yn cyflwyno heriau o ran staffio, hyfforddi a rheoli blinder.

Staffio

Fel y nodwyd yn flaenorol, mae staff yr Ystafell Rheoli Tân fel arfer yn adlewyrchu'r hynny sydd ar gael ar gyfer gorsaf dân shift amser llawn gyda phedair gwylfa (coch, gwyn, glas a gwyrdd fel arfer) yn gweithio dau ddiwrnod, ac yna dwy noson wedi'u dilyn gan bedwar diwrnod rota.

Ym mron pob Gwasanaeth Tân ac Achub ledled y DU, mae mwy nag un orsaf â chriw shifftiau amser llawn. Os oes prinder staff gan Wylfa Goch ar shifft yng ngorsaf dân A sydd naill ai'n Diffoddwr Tân, Gyrrwr neu Reolwr Criw/Gwylfa ac mae gan Wylfa Goch yng ngorsaf dân B gormodedd, yna yn dibynnu ar y diffyg, byddai Diffoddwr Tân, Gyrrwr neu Reolwr Criw/Gwylfa yn cael ei adleoli am y shifft o orsaf B i orsaf A i ddelio â'r sefyllfa. Nid yw'r gwydnwch hwn ar gael i'r Ystafell Rheoli Tân gan mai dim ond un Ystafell Rheoli Tân sydd, felly, mae'n gorfod bod yn hunangynhaliol at ddibenion staffio. Yn ymarferol, mae hyn yn golygu bod yn rhaid i bob alldyniad (gwyliau blynyddol, hyfforddiant oddi ar shifft, salwch a phob absenoldeb arall) gael ei ddelio gydag o fewn yr Ystafell Rheoli Tân.

Prin yw'r opsiynau sydd ar gael i Dimau Rheoli'r Ystafell Rheoli Tân (CMT) i reoli alldyniadau ac yn enwedig y rhai o natur tymor hirach megis salwch difrifol neu absenoldeb mamolaeth. Mae yna gyfyngiad ar ba oramser y gellir ei ddefnyddio gan ei fod yn gwbl ddibynnol ar argaeledd a pharodrwydd Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) i wirfoddoli am oramser. Gall cydbwysu gwylfeydd (cydraddoli niferoedd ar draws gwylfeydd) amharu'n fawr ar yr unigolion yr effeithir arnynt a gall effeithio'n negyddol ar forâl staff. Mae contractau tymor penodol yn opsiwn ond mae gofyniad recriwtio a hyfforddi pen blaen sylweddol gan dybio bod digon o ymgeiswyr am swyddi tymor penodol yn y lle cyntaf. Mae ymddeol ac ailgyflogi ar contractau rhan-amser neu oriau banc yn opsiynau ond maent yn dibynnu ar bolisïau sydd ar waith mewn Gwasanaethau Tân ac Achub unigol.

Hyfforddiant a gweithgareddau datblygu eraill

Mae'r rhan fwyaf o hyfforddiant cynnal sgiliau ar gyfer Diffoddwyr Tân a Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn digwydd ar shifft. Mae rhai eithriadau, er enghraifft yng Ngwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru, mae hyfforddiant gorfodol ar gyfarwyddyd goroesi tân yn cael ei drefnu ar ddiwrnodau rota. Mae hyfforddiant diwrnod rota wedi cael ei drefnu yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd ond mae ei lwyddiant wedi amrywio gan fod presenoldeb yn wirfoddol ac yn aml mae newidiadau munud olaf i'r niferoedd sy'n gallu bod yn bresennol.

Gall Diffoddwyr Tân mewn gorsaf dân hyfforddi gyda'i gilydd fel criw gan y gellir eu rhoi ar waith drwy system troi allan yr orsaf sydd â larwm clywadwy i dynnu sylw'r criw at ddigwyddiad. Ni all Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) i gyd symud gyda'i gilydd i'r ystafell hyfforddi gan fod angen nifer sylfaenol ar gyfer staffio'r systemau ffôn, radio a gweithredu. Yn ymarferol, rhaid rhannu'r wylfa yn ei hanner i hyfforddi gydag un hanner yn yr ystafell hyfforddi a'r hanner arall yn aros o fewn yr Ystafell Rheoli Tân.

Gall diffoddwyr tân gynnal hyfforddiant i ffwrdd o'r orsaf neu ymweliadau casglu gwybodaeth am risgiau sy'n benodol i'r safle hwnnw tra'n parhau i fod ar gael drwy radio a/neu derfynell data symudol ar yr injan dân. Gall Diffoddwyr Tân gosod y teclyn

fel ei bod yn oedi cyn galw allan neu sicrhau nad yw'r teclyn ar gael dros dro er mwyn hwyluso hyfforddiant neu weithgarwch datblygu arall. Ni all yr Ystafell Rheoli Tân wneud unrhyw un o'r pethau hyn.

Mae'r cyfleoedd ar gyfer hyfforddiant oddi ar shifft yn dibynnu'n llwyr ar y model staffio sydd ar waith yn y Gwasanaeth Tân ac Achub ar gyfer Ystafell Rheoli Tân ac i ba raddau y mae darpariaeth ar gyfer hyfforddiant oddi ar shifft yn cael ei hystyried neu ddefnyddio goramser (pan fyddai presenoldeb yn fwyaf tebygol o fod yn wirfoddol). Gall alldyniadau sydd heb eu cynllunio neu heb eu rhagweld cael effaith niweidiol ar faint o hyfforddiant oddi ar shifft y gall Diffoddwyr Tân (Rheolaeth) ymgymryd ag ef.

Blinder a risg

Pan fydd shifftiau nos yn fwy na 12 awr, fel sy'n digwydd yn nwy Ystafell Rheoli Tân Cymru lle mae shifftiau nos 13.5/14 awr ar waith, mae'r ffactorau blinder a risg ar gyfer Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn uwch gan nad yw'r amser rhwng y shifft noson gyntaf a'r ail noson yn ddigon ar gyfer seibian cydadferol. Mae hyn hefyd yn disgyn y tu allan i ganllawiau'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch yn HSG 256, sef i osgoi shifftiau dros 12 awr o hyd.

Mae diffoddwyr tân ar y system shifftiau amser llawn yn cael cyfnod o orffwys rhwng 0000 a 0700. Darperir gwelyau mewn gorsafoedd tân a gall yr holl wylfa gymryd y cyfnod gorffwys cyfan gyda'i gilydd gan y gall system troi allan yr orsaf cael eu sylw, nid yn unig gyda'r larwm clywadwy, ond hefyd gan ei fod yn troi'r holl oleuadau ymlaen drwy'r cyfleusterau gorffwys.

Rwyf wedi mynegi pryderon ynghylch goblygiadau blinder pan fydd Diffoddwyr Tân yn cael eu galw yn ystod y cyfnod gorffwys mewn adroddiadau arolygu blaenorol. Mae hyn yn arbennig o ddifrifol ar yr ail shifft nos os yw cyfnod gorffwys Diffoddwyr Tân wedi ei aflonyddu arno ar y shifft nos gyntaf. Rwyf hefyd wedi mynegi pryderon ynghylch y cyfyngiadau mae cyfnodau gorffwys estynedig yn eu cael ar yr amser sydd ar gael ar gyfer hyfforddiant a gweithgareddau eraill yn ymwneud â lleihau risg. Mae'r pryderon hyn yr un mor berthnasol i'r Ystafell Rheoli Tân.

Mewn gwirionedd, dim ond hanner neu draean o'r cyfnod gorffwys o 0000 i 0700 y mae Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn ei gael o'i gymharu â'u cymheiriaid yn y Gwasanaeth Tân oherwydd y gofyniad i ddelio'n barhaol â'r systemau ffôn, radio a gweithredu. Os oes digwyddiad neu ddigwyddiadau cydamserol sy'n cynhyrchu gweithgarwch sylweddol ar gyfer yr Ystafell Rheoli Tân yn ystod y cyfnod gorffwys, bydd y Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn cael eu galw yn ôl a fydd hyn yn amharu ar y cyfnod gorffwys.

Yn yr achos gorau, bydd Ddiffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn cael 3.5 awr o gyfnod gorffwys yn ystod shifft nos 13.5 /14 awr. Os torrir ar draws y cyfnod gorffwys, yna mae'r risg o flinder yn cynyddu'n sylweddol.

Adran 2

Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd De Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru

Mae Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru yn rhannu Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd (JFC) sydd wedi'i lleoli yn y Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus ym Mhencadlys Heddlu De Cymru (SWP) ym Mhen-y-bont ar Ogwr.

Mae 4 wylfa, Coch, Gwyn, Glas a Gwyrdd yn gweithio'r system shifftiau amser llawn fel y nodir yn y Cynllun Amodau Gwasanaeth Cenedlaethol, 7 Ebrill 2025 (Llyfr Llwyd). Mae gwylfeydd yn gweithio dwy shifft dydd 10.5 awr (0730 i 1800) ac yna dwy shifft nos 13.5 awr (1800 i 0730) ac yna pedwar diwrnod rota.

Y lefel staffio sylfaenol a gymeradwywyd o fewn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yw 8 i bob shifft gan gynnwys 2 Reolwr Criw/Gwylfa a 6 Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli). Mae'r lefel staffio sylfaenol yr un fath ar gyfer shifftiau dydd a nos. Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, y lefel staffio sylfaenol dros dro yw 7 oherwydd nifer y swyddi gwag yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd.

Mae gan bob gwylfa lefel staffio sefydledig o 12, sy'n cynnwys Rheolwr Gwylfa A (Ystafell Rheoli), 2 Reolwr Criw (Ystafell Rheoli) a 9 Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli).

Mae cytundeb ar waith i recriwtio 4 Rheolwr Gorsaf A sy'n rolau nad ydynt yn hyblyg. Y bwriad yw y bydd y rolau hyn, ar ôl iddynt gael eu llenwi, wedi'u lleoli yn yr wylfa ac yn gyfrifol am berfformiad gweithredol a sicrwydd.

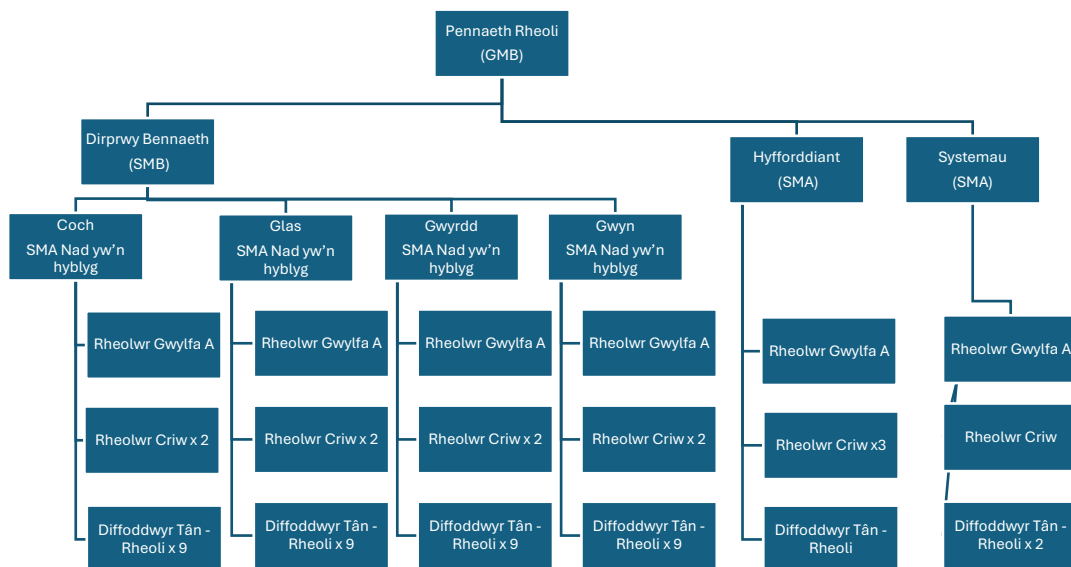
Mae Pennaeth Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli yn Rheolwr Grŵp B (Ystafell Rheoli). Mae Dirprwy Bennaeth Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli yn Rheolwr Gorsaf B (Ystafell Rheoli) sy'n gweithio ochr yn ochr â Rheolwr Gorsaf A (Ystafell Rheoli) sy'n gyfrifol am Hyfforddiant a Rheolwr Gorsaf A (Ystafell Rheoli) sy'n gyfrifol am Systemau. Mae'r pedwar Swyddog wedi'u cyflyru i system ddyletswydd hyblyg y Llyfr Llwyd sy'n golygu eu bod yn gweithio oriau swyddfa craidd ond yn darparu gwasanaeth ymateb brys y tu allan i oriau.

Lefel staffio sefydledig Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli yw 15, sy'n cynnwys y 4 rôl dyletswydd hyblyg a amlinellir uchod, Rheolwr Gwylfa A (Ystafell Rheoli), 3 Rheolwr Criw (Ystafell Rheoli), Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) a gweinyddwr Gradd 6 mewn Hyfforddiant a Rheolwr Gwylfa A (Ystafell Rheoli), Rheolwr Criw (Ystafell Rheoli), 2 Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) a gweinyddwr Gradd 6 mewn Systemau.

Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, y lefel staffio go iawn o ran Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli yw 10, gyda rolau 2 Reolwr Criw (Ystafell Rheoli), Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) a gweinyddwr yn wag mewn Hyfforddiant a rolau Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) a gweinyddwyr yn wag mewn Systemau. Ni ellir llenwi'r swyddi gwag nes bod y gwylfeydd yn cyrraedd y cryfder sefydledig.

Mae'r alldyniadau presennol yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn uchel. Mae cyfanswm o 62 o staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd wedi gadael y sefydliad ers 2017, a dim ond 22 ohonynt oedd oherwydd ymddeoliad. Adroddir bod cadw staff yn her sylweddol i Dîm Rheoli'r Ystafell Rheoli. Mae'r rhesymau a roddwyd dros ymddiswyddiadau yn ystod cyfweiliadau ymadael yn cynnwys telerau ac amodau, diffyg hyblygrwydd yn y system shifftiau, diffyg buddsoddiad mewn hyfforddiant a datblygiad personol a'r broses Datblygu i fod yn Gymwys sy'n cael ei hegluro'n fanylach isod.

Ffigur 1: Siart Trefniadaethol yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd

Cafodd yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd 59,300 o alwadau brys yn 2024/25, ac roedd 14,957 ohonynt yn alwadau yn ailadrodd yr un peth. Derbyniwyd 17,755 o alwadau eraill i ddigwyddiadau nad oeddent yn rhai brys megis galwadau yn ein hysbysu am losgi dan reolaeth. Rhwng mis Hydref 2024 a mis Medi 2025, derbyniodd yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd 91,022 o alwadau gweinyddol, ac ni atebwyd 9,085 ohonynt. Mae nifer y galwadau brys a gweinyddol yn sylweddol uwch yn ystod y dydd na dros nos.

Tabl 1: Niferoedd y galwadau i'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd

Blwyddyn ariannol	MWWWFRS Digwyddiadau	MWWWFRS Argyfwng Arall	MWWWFRS Galwadau'n ailadrodd yr un peth	Cyfanswm Galwadau Brys MWWWFRS	MWWWFRS - Gweinyddol Arall (heb fod mewn argyfwng)	Cyfanswm Terfynol MWWWFRS	SWFRS - Digwyddiadau	SWFRS - Argyfwng Arall	SWFRS - Galwadau'n ailadrodd yr un peth	Cyfanswm Galwadau Brys SWFRS	SWFRS - Gweinyddol Arall (heb fod mewn argyfwng)	Cyfanswm Terfynol SWFRS	Cyfanswm Terfynol ar y Cyd MWWWFRS & SWFRS
2012/2013	12,746	2,948	4,180	19,874	8,448	28,322	16,842	3,952	8,057	28,851	3,402	32,253	60,575
2013/2014	13,844	3,407	5,157	22,408	10,672	33,080	18,553	3,976	10,894	33,423	3,752	37,175	70,255
2014/2015	12,925	2,912	3,656	19,493	10,179	29,672	17,514	4,231	7,751	29,496	4,598	34,094	6,3766
2015/2016	13,559	3,449	4,784	21,792	12,370	34,162	18,416	4,197	12,757	35,370	7,048	42,418	76,580
2016/2017	14,562	3,817	4,219	22,598	11,023	33,621	17,434	5,241	8,951	31,626	8,191	39,817	73,438
2017/2018	13,919	3,640	4,992	22,551	9,758	32,309	17,338	5,534	9,553	32,425	8,230	40,655	72,964
2018/2019	13,710	3,753	6,790	24,253	7,696	31,949	17,950	5,188	15,430	38,568	8,613	47,181	79,130
2019/2020	13,481	4,122	6,289	23,892	8,949	32,841	16,950	5,620	10,474	33,044	9,925	42,969	75,810
2020/2021	11,006	3,505	4,934	19,445	7,986	27,431	16,767	4,820	10,472	32,059	9,493	41,552	68,983
2021/2022	12,133	3,676	5,379	21,188	8,096	29,284	17,532	4,933	9,986	32,451	9,828	42,279	71,563
2022/2023	13,113	3,906	5,097	22,116	7,317	29,433	18,743	5,522	10,413	34,978	10,052	44,730	74,163
2023/2024	13399	4297	4573	22269	7400	29669	19112	5757	12044	36913	10329	47242	76911
2024/2025	12,758	5,592	4,916	23,266	7,472	30,738	19,411	6,582	10,041	36,034	10,283	46,317	77,055
Cyfanswm Terfynol	171,155	49,024	64,966	285,145	117,366	402,511	232,562	65,553	136,823	434,938	103,744	538,682	941,193

Pan sefydlwyd yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd am y tro cyntaf, roedd Tîm Amddiffyn ac Atal (Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) a oedd yn gweithio oriau swyddfa arferol) yn delio â galwadau gweinyddol ochr yn ochr â rheoli rota, cynnal a chadw cyfarwyddiadau cyffredinol a datblygu ac yn darparu gwasanaeth cadarn gan gynyddu cryfder yr wylfa ar ddyletswydd i 10 yn ystod oriau brig y galw. Yn dilyn adolygiad a gynhaliwyd yn 2021, cafodd y Tîm Amddiffyn ac Atal ei chwalu a chafodd aelodau'r tîm eu hadleoli ar draws y pedair gwylfa.

Hyfforddiant cychwynnol i feithrin sgiliau ac i'w cynnal

Mae hyfforddiant cychwynnol ar gyfer Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn cael ei ddarparu gan y Tîm Hyfforddi. Mae hyn yn digwydd rhwng yr ystafell hyfforddi yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd a'r ystafell rheoli wrth gefn pan fydd ar gael at ddefnydd y Gwasanaeth Tân ac Achub. Mae'r cwrs cychwynnol yn rhedeg am naill ai 6 neu 7 wythnos yn dibynnu ar gynnydd y rhai sy'n cael eu hyfforddi. Yna, cynhelir 7 wythnos arall o hyfforddiant gyda'r hyfforddeion yn cael eu neilltuo i wylfa, ar ffurf swyddog ychwanegol (nad yw'n cyfrif tuag at y lefel staffio sylfaenol). Cynhelir asesiad cymhwysedd ar ôl tua 14 wythnos ac ar ôl hynny, yn dibynnu ar y cynnydd, bydd yr hyfforddai'n cael ei neilltuo i wylfa. Ar ôl chwe mis ar yr wylfa, mae'r hyfforddai'n dechrau'r hyn a elwir yn broses Datblygu i Fod yn Gymwys (D2C).

Daw'r broses D2C i ben drwy ddyfarnu CGC Lefel 3 mewn Rheoli Galwadau Brys a Gweithredu drwy Sgiliau er Cyfiawnder (SFJ). Mae Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru yn ganolfan achrededig ar gyfer cymwysterau Sgiliau er Cyfiawnder. Fodd bynnag, nid yw'r Cymhwyster Galwedigaethol Cenedlaethol Rheoli Galwadau Brys a Gweithredu wedi'i gynnwys yn y rhestr o gymwysterau y gall Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru eu dyfarnu. Fodd bynnag, mae'r broses wedi'i hachredu gan Sgiliau er Cyfiawnder.

Mae'r maes llafur Rheoli Galwadau Brys a Gweithredu yn cyd-fynd â Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol ac mae'n cynnwys pum Uned gyda bob un yn cynnwys un neu fwy o Elfennau:

Uned CO1	Cynnal gwybodaeth am adnoddau gweithredol EFS
Elfennau	CO1.1 Monitro argaeledd adnoddau gweithredol
Uned CO2	Cymryd cyfrifoldeb am berfformiad effeithiol
Elfennau	CO2.1 Cymryd cyfrifoldeb am berfformiad personol
Uned CO3	Cydlyn ymateb i helpu i ddelio â digwyddiad
Elfennau	CO3.1 Casglu gwybodaeth i helpu i gael ymateb effeithiol CO3.2 Gweithredu adnoddau mewn ymateb i anghenion digwyddiad CO3.3 Cefnogi galwyr brys CO3.4 Cefnogi anghenion parhaus digwyddiad
Uned CO5	Rheoli gwybodaeth i gefnogi anghenion eich cymuned
Elfennau	CO5.1 Casglu gwybodaeth ofynnol CO5.2 Rhoi gwybod i eraill a'u cynghori

Caiff y broses D2C ei ddisgrifio'n fwy manwl yn ddiweddarach yn yr adroddiad hwn.

Materion a amlygwyd yn ystod cyfarfodydd gyda gwylfeydd a Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli – Integreiddio

Roedd y materion a godwyd ynghylch integreiddio yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn ymwneud â dau faes penodol. Roedd y cyntaf yn ymwneud â'r trefniadau cyflogaeth presennol lle mae 60% o staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn cael eu cyflogi gan Wasanaeth Tân ac Achub De Cymru a 40% yn cael eu cyflogi gan Wasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru. Mae'r rhaniad hwn i adlewyrchu maint cymharol y ddau sefydliad ond mae'n arwain at ddwy set wahanol o delerau ac amodau. Roedd

yr ail yn ymwneud â'r ffaith bod yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd wedi'i leoli yn un o gyfleusterau'r Heddlu. Rwyf yn ystyried y ddau ar wahân isod.

Statws cyflogaeth, contractau a materion integreiddio mewnol eraill

Roedd y gwahaniaeth mewn telerau ac amodau cyflogaeth ar gyfer Gwasanaethau Tân ac Achub De Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru yn ffynhonnell amlwg o densiwn ond, er clod i'r holl staff, ni chefais unrhyw ymdeimlad bod hyn wedi achosi unrhyw ddrwgdeimlad personol. I'r gwrthwyneb, roedd gan staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd ymdeimlad cryf a chanmoladwy o gyfeillgarwch. Yn hytrach, roedd y tensiwn amlwg wedi'i anelu at y Gwasanaethau Tân ac Achub perthnasol.

Y pwynt tensiwn mwyaf cyffredin oedd y ddarpariaeth o ran absenoldeb mamolaeth. Mae Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru wedi'i gynyddu'n ddiweddar i 12 mis, ac felly mae o bellach ddwywaith yr hyn a roddir i weithwyr Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru. Fodd bynnag, cydnabuwyd y bydd darpariaeth gofal iechyd Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru yn well ar ôl iddi gael ei mabwysiadu. Mae taliadau Datblygiad Proffesiynol Parhaus hefyd yn wahanol, sy'n arwain at amrywiad mewn cyflog cyffredinol. Pryder a fynegwyd gan staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd oedd pe bai'r telerau a'r amodau'n cael eu cysoni yna byddai hyn i'r safon is yn hytrach na'r safon uwch.

Gwelwyd bod staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn gwisgo gwisg y Gwasanaeth Tân ac Achub sy'n eu cyflogi. Mae gan wisgoedd Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru arfbais y Gwasanaeth ar y crys, ond nid oes gan wisgoedd Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru hyn. Er bod hyn yn symbolaidd i raddau helaeth, ni ddylid diystyru ei arwyddocâd diwylliannol. Dywedwyd wrthyf fod staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn derbyn galwadau ac yn gweithredu ar gyfer y ddau Wasanaeth Tân ac Achub, ond eto maent yn gwisgo gwisgoedd gwahanol ac yn cael eu cyflogi ar delerau ac amodau gwahanol.

Dywedodd staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd fod Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru wedi dechrau yn ddiweddar ar yr arfer o leoli'r Rheolwr Grŵp sydd ar ddyletswydd yn yr Ystafell Rheoli Tân yn ystod yr wythnos. Ystyriwyd bod hyn yn gadarnhaol ar y cyfan, ond nodwyd ei bod yn aml yn anymarferol i Reolwr Grŵp ymuno â chyfarfodydd Teams arferol neu ddelio â negeseuon e-bost sy'n ymwneud â'u rôl o ddydd i ddydd oherwydd y lefelau sŵn cyffredinol yn yr ystafell ac anawsterau gyda chysylltedd Wi-Fi. Roedd hyn yn golygu y byddai'r Rheolwr Grŵp yn symud i swyddfeydd mewn mannau eraill yn y Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus a oedd yn golygu nad oedd gwerth iddynt fod yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd. Cydnabuwyd bod pellteroedd teithio yn ei gwneud yn anymarferol i Wasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru efelychu'r trefniant hwn ond bod hyn yn cynyddu'r ymdeimlad o unigrwydd i staff Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin

Cymru. Mynegwyd pryder bod presenoldeb y Rheolwr Grŵp ar ddyletswydd yn tanseilio rôl y Swyddog Rheoli Tân Cyfrifol a'r Swyddog Gweithredu. Dychwelaf at y pwynt hwn yn ddiweddarach yn yr adran hon.

Nodwyd ar sawl achlysur pan ddisodlwyd mewnwyd Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru @Work gan Insight, nid oedd yr Ystafell Rheoli Tân yn cael ei chydabod ar Insight fel adran ochr yn ochr â Diogelwch Cymunedol, Diogelwch Tân Busnes ac ati. Nodwyd hefyd bod cyfathrebiadau â'r cyfryngau yn aml yn methu â chydabod cyfraniad yr Ystafell Rheoli Tân at ddelio â digwyddiadau sylweddol nac yn ystod sefyllfaoedd lle mae yna lu o alwadau.

Roedd teimlad ymysg y Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) nad oeddent yn cael eu hystyried ar gyfer cymorth llesiant yn dilyn digwyddiad critigol yn yr un ffordd â'r Diffoddwyr Tân a oedd yn bresennol yn y digwyddiad. Mae'r Ystafell Rheoli Tân yn rhoi tag llesiant i ddigwyddiadau critigol sy'n rhoi gwybod i'r Tîm Rheoli Risg Trawma. Mae hyn yn cynhyrchu negeseuon e-bost at y Diffoddwyr Tân dan sylw yn nodi'r cymorth sydd ar gael iddynt. Dywedodd staff yr Ystafell Rheoli Tân fod rhai digwyddiadau sydd ddim yn cael eu datgan fel rhai critigol gan y Diffoddwyr Tân sydd yno, ond y byddai Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn elwa o'r tag llesiant yn cael ei defnyddio.

Gwnaed y sylw bod adroddiad Fenella Morris CB a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2024 wedi arwain at gynnydd yn ymgysylltiad y Gwasanaethau Tân ac Achub perthnasol ond nad oedd wedi lleihau'n sylweddol yr ymdeimlad o arwahanrwydd ar gyfer y ddwy set o weithwyr.

Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd wedi'i lleoli yn un o gyfleusterau'r Heddlu

Codwyd nifer o faterion cyffredin o ganlyniad i'r ffaith bod yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd wedi'i lleoli yn un o gyfleusterau'r Heddlu.

Roedd y pryder mwyaf cyffredin yn ymwneud â lleoli'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yng Nghanolfan Gwasanaethau Cyhoeddus Heddlu De Cymru. Mae'r Ystafell Rheoli Tân wedi'i lleoli yng nghanol ardal dosbarthu yr Heddlu sy'n creu heriau gweithredol.

Nodwyd ar sawl achlysur bod cydweithwyr yn yr Heddlu yn gweiddi dros eu cymheiriaid yn y Gwasanaeth Tân ac Achub, ac mae hyn yn tarfu'n fawr, yn enwedig pan fydd Diffoddwyr Tân (Rheolaeth) yn derbyn galwadau brys. Disgrifiwyd y sefyllfa i mi fel a ganlyn:

"...fel ceisio rhedeg yr Ystafell Rheoli Tân o Weatherspoon's ar ddiwrnod gêm"

Mae gan hyn y potensial i achosi problemau sylweddol, yn enwedig yn ystod camau deinamig digwyddiad os oes galwadau byw am gyfarwyddyd goroesi tân ar y gweill. I'r gwrthwyneb, pan fydd yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn derbyn galwadau brys, mae larwm clywadwy yn canu sy'n gallu tarfu ar gydweithwyr yn yr Heddlu, yn enwedig pan fo lu o ddigwyddiadau ac mae nifer o alwadau cydamserol dros gyfnodau estynedig o amser.

Nid yw'n ymarferol i'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd gael uchelseinydd i fonitro sianeli radio tonnau awyr y prif gynllun gan y byddai hyn yn tarfu ar gydweithwyr yn yr Heddlu. Mae hyn yn atal staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd rhag cael ymwybyddiaeth sefyllfaol sydd wedi'i rhannu o ddigwyddiadau sy'n datblygu gan mai dim ond y Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) sy'n monitro sianeli radio drwy glustffonau sy'n gallu gwrando ar negeseuon sy'n ymwneud â digwyddiadau.

Mae staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn gallu gweld teledu cylch cyfyng o bob rhan o ardal Heddlu De Cymru, sy'n gallu bod o fudd gweithredol. Fodd bynnag, cefais wybod am achosion lle'r oedd Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) wedi gweld digwyddiadau trallodus iawn a oedd wedi achosi trawma iddynt.

Un o fanteision lleoli'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn y Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus yw ymwybyddiaeth sefyllfaol sydd wedi'i rhannu. Cefais wybod am adegau pan nad yw'r budd hwn bob amser wedi cael ei wireddu. Yn ystod terfysgoedd Trelái, adroddwyd mai dim ond ar ôl i Reolwr Gwylfa (Ystafell Rheoli) sylwi ar gerbydau ar dân ar y teledu cylch cyfyng tua 2300 a holi gydweithwyr yn yr Heddlu beth oedd yn digwydd, y cawsant eu briffio ynghylch hyd a lled yr aflonyddwch sifil a oedd wedi bod yn mynd ymlaen am sawl awr erbyn hynny. Fodd bynnag, mae'n ymddangos bod cyswllt yn effeithiol ar gyfer digwyddiadau mwy arferol.

Nid oes gan staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd fynediad uniongyrchol at fewnwyd y Gwasanaeth Tân ac Achub, sy'n borth i'r holl raglenni sy'n cael eu cadw'n fewnol. Y rheswm am hyn yw bod gan staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd gyfeiriadau e-bost Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru drwy drwyddedau Microsoft ond eu bod yn cael eu cynnal ar system TGCh yr Heddlu. Mae'r porth allanol i systemau Gwasanaethau Tân ac Achub De Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru drwy rwydwaith yr Heddlu sy'n gofyn am nifer o fanylion mewngofnodi. Nodwyd bod hyn yn achosi llawer o rwystredigaeth gan fod staff i bob pwrpas â mynediad o bell at systemau'r Gwasanaeth Tân ac Achub sy'n cyflwyno mwy o gamau ac sy'n arafach. Un enghraifft gyffredin a godwyd oedd gydag anfon e-byst, dylai hyn fod yn dasg syml ond mae'n cael ei wneud yn llawer mwy cymhleth os oedd y cyfeiriad e-bost ar gyfer derbynnydd a oedd yn rhan o Wasanaeth Tân ac Achub De Cymru gan nad oedd yn bosibl cael mynediad uniongyrchol at Lyfr Cyfeiriadau Byd-eang Outlook ar gyfer Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru. Nodwyd enghreifftiau tebyg ynghylch methu â chael mynediad at sianeli Teams a arweiniodd at staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd

a gyflogir gan Wasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru yn cael eu heithrio o sgysiau grŵp Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru.

Adroddwyd am yr un heriau wrth ddefnyddio system cofnodi cymhwysedd pdrPro a system rheoli dysgu LearnPro.

Nodwyd bod y cyfleusterau a ddyrannwyd i staff yr Ystafell Rheoli Tân yn achos pryder, fel yr oedd mynediad at y trefniadau rheoli cyfleusterau a ddarperir drwy'r Heddlu. Arweiniodd hyn at y farn nad yw namau ystadau a adroddir gan y Gwasanaethau Tân ac Achub yn flaenoriaeth a'u bod yn dal heb eu datrys am gyfnodau estynedig. Dywedodd y Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli wrthyf fod namau ar y cyfan yn araf yn cael eu trwsio ar gyfer y Gwasanaeth Tân ac Achub a'r Heddlu.

Un mater a godwyd sawl gwaith oedd lleoliad yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn union o dan y fentiau aerdymheru. Dywedwyd bod Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn y gaeaf wedi gorfod gwisgo hwdis, cotiau neu'r ddau a lapio eu hunain mewn blancedi gyda photeli dŵr poeth. Nodwyd materion tebyg ynghylch goleuadau a oedd yn effeithio ar Ddiffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) wrth edrych ar eu sgriniau arddangos a'u bysellfyrdau. Nodwyd bod cyflwr y toiledau hefyd yn bryder.

Mae ystafell hyfforddi yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd gryn bellter o'r Ystafell Rheoli Tân ac fe'i defnyddir hefyd fel ystafell seibiant gan yr Heddlu ac fel Ystafell Cymorth Gweithredol os oes digwyddiad o bwys. Soniodd staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd am sawl achlysur pan oedd hyfforddiant wedi cael ei ohirio neu ei darfu arno oherwydd nad oedd ganddynt fynediad i'r ystafell.

Yn wahanol i orsaf dân sy'n gweithredu'r system shifftiau amser llawn, nid oes ystafelloedd gorffwys pwrpasol na rhai sydd wedi'u cynllunio at y diben hwnnw ar gyfer staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd. Mae'r ystafelloedd sydd ar gael i staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd hefyd yn cael eu defnyddio gan gydweithwyr yn yr Heddlu ac maent wrth ymyl ystafelloedd egwyl a chegin. Maen nhw'n cynnwys un gwely sofffa/cadair gorwedd ond nid oes modd eu cymharu â'r gwelyau a ddarperir ar gyfer diffoddwyr tân mewn gorsafoedd tân. Rwyf wedi cyfeirio at achosion pryder ynghylch blinder a nodwyd mewn arolygiadau blaenorol yn adran Cyflwyniad yr adroddiad hwn. Dywedwyd wrthyf y byddai Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn cysgu yn eu ceir yn hytrach na defnyddio'r ystafelloedd a ddarperir ar eu cyfer. Dywedwyd hefyd, ar adegau pan oedd staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd wedi cael eu galw'n ôl yn ystod cyfnod gorffwys a'u bod wedi dychwelyd i'r ystafell orffwys, eu bod wedi canfod bod yr ystafell wedi'i gymryd ac wedi rhoi eu heiddo personol allan ar y coridor.

Mae hyn yn destun pryder difrifol o safbwynt blinder. Mae HSG 256, sy'n gyhoeddiad gan yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch, yn cynghori cyflogwyr i osgoi shifftiau hirach na deuddeg awr. Mae shifft nos yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn dair awr ar ddeg a hanner, sydd ond yn caniatáu egwyl o ddeg awr a hanner rhwng y shifft nos gyntaf a'r ail shifft nos. Rwy'n ymwybodol bod gan rai o staff yr Ystafell Rheoli Tân

ar y Cyd deithiau hir i'r gwaith a fydd hyn yn cyfyngu'n ddifrifol ar eu gallu i orffwys rhwng shift y noson gyntaf a shift yr ail noson yn ogystal â'r risg a achosir drwy yrru tra'u bod wedi blino.

Dywedodd nifer o staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd eu bod yn teimlo bod yr hawl i gael cwsgraffio'r noson yn achosi drwgdeimlad gyda'r Heddlu. Mae hwn yn arfer sy'n unigryw i'r Gwasanaeth Tân ac Achub ac mae'n profi'n ddadleuol gyda Gwasanaethau Brys eraill.

Roedd agweddau cadarnhaol ar weithio yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd y cyfeiriwyd atynt, gan gynnwys codi arian i elusennau, arlwygo a digwyddiadau cymdeithasol ar y cyd, yn enwedig gyda'r Timau Hyfforddiant a'r Timau Systemau a chydweithwyr yn yr Heddlu. Nodwyd bod cydweithwyr yn yr Heddlu yn helpu gyda lluniaeth yn ystod cyfnodau pan fo lu o ddigwyddiadau a digwyddiadau mawr ac yn ystod cyfnodau o dywydd poeth pan fydd yr amgylchedd gwaith yn gynnes.

Cefais wybod am wahanol fentrau ar y cyd ar draws timau'r Heddlu a thimau Tân i ddatblygu ymdeimlad o un tîm.

Fodd bynnag, y farn fwyafrifol a fynegwyd gan staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd oedd bod yr amgylchedd gwaith yn annigonol ac yn niweidiol i forâl ac effeithiolrwydd gweithredol.

Cafwyd dau ddyfyniad sy'n crynhoi'r safbwyntiau a fynegwyd mewn perthynas â sut mae staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn teimlo ynghylch eu hintegreiddio o fewn eu Gwasanaeth Tân ac Achub priodol a chyfleuster yr Heddlu.

“Rydyn ni'n anghysbell, ac nid ydyn ni'n rhan o'r Gwasanaeth Tân ac Achub”

“Rwy'n teimlo ein bod ni'n westeion, yn aros yn ystafell fyw yr Heddlu”

Materion a amlygwyd yn ystod cyfarfodydd gyda gwylfeydd a Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli – Hyfforddiant

Mae'r hyfforddiant cychwynnol yn cael ei ddarparu gan y Tîm Hyfforddi a oedd, ar adeg yr arolygiad, yn brin o staff ac wedi bod am y rhan fwyaf o'r amser ers sefydlu'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd.

Mae uchafswm nifer yr hyfforddeion ar unrhyw gwrs cychwynnol yn cael ei reoli gan dri ffactor; nifer y gorsafoedd hyfforddi sydd ar gael (mae gan y rhain ffurfweddiad system gweithredu llawn ar wahân i'r gallu i weithredu), y gymhareb uchaf o

hyfforddeion i hyfforddwyr a gallu'r gwylfeydd i dderbyn hyfforddeion newydd a'u hintegreiddio'n effeithiol wrth gefnogi'r broses D2C.

Mae 6 gorsaf hyfforddi yn ystafell hyfforddi yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd. Mae cyrsiau hyfforddi fel arfer yn cael eu cynnal gyda 4 hyfforddai. Ceisiwyd cynnal y cwrs hyfforddi diweddaraf adeg yr arolygiad gyda 6. Fodd bynnag, roedd hyn yn anymarferol oherwydd ymarferoldeb o gael 6 hyfforddai newydd ar draws y gwylfeydd am y rhesymau a nodwyd yn flaenorol.

Mae nifer y swyddi gwag yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd a'r gyfradd gadael uchel barhaus yn golygu bod y galw cychwynnol am hyfforddiant yn gyson uchel. Mae hyn wedi cyflwyno heriau i'r Tîm Hyfforddi ac mae'n parhau i wneud hynny. Mae'r heriau hyn yn cael eu gwaethygu gan y gofyniad i ddarparu hyfforddiant cychwynnol a gloywi i staff yr Ystafell Rheoli Tân Ategol. Staff yw'r rhain a ddefnyddir os bydd staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn gweithredu'n ddiwydiannol. Er nad yw eu hyfforddiant i'r un lefel â staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd, mae'n dal i ddefnyddio llawer o adnoddau.

Dywedodd y Tîm Hyfforddi eu bod, wrth baratoi i gyflwyno cwrs, yn wynebu heriau o ran sefydlu Hyfforddeion ar systemau'r Heddlu nad oes ganddynt reolaeth uniongyrchol drostynt. Adroddwyd hefyd am faterion yn ymwneud â'r broses archwilio a oedd yn achos cyffredin o oedi cyn dechrau cyrsiau.

Mae'r Tîm Hyfforddi hefyd yn gyfrifol am becynnau hyfforddiant cynnal sgiliau ar gyfer staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd, gan gynnwys Canllawiau Goroesi Tân. Dywedasant ei bod yn her wirioneddol iddynt ddatblygu a diweddarau pecynnau hyfforddi oherwydd y llwyth gwaith. Yn ymarferol, gall hyn arwain i hen ddeunydd hyfforddi sydd wedi dyddio bod ar gael i'r Ystafell Rheoli Tân ar y llwyfannau mwyaf sylfaenol, fel arfer cynlluniau gweithredu neu gyfarwyddiadau cyffredinol ar ffurf rhestr ar ddogfen Word. Roedd y Tîm Hyfforddi yn cydnabod nad oes deunydd hyfforddi o safon ar gael ar gyfer hyfforddiant ar shifft am y rheswm hwn.

Nid oes amheuaeth ynghylch ymrwymiad na phroffesiynoldeb y Tîm Hyfforddi, ond roeddent yn dweud eu bod yn cael anhawster gwirioneddol i gyflawni eu hamcanion oherwydd eu llwyth gwaith ac roeddent yn gallu cyfeirio at dystiolaeth sylweddol i gefnogi'r farn hon.

Cododd staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd pryderon ynghylch pa mor gyfredol yw deunyddiau hyfforddi, eu hansawdd, a'r ffaith eu bod yn cael eu lledaenu ar draws nifer o lwyfannau. Mae hefyd angen cwblhau hyfforddiant gorfodol ddwywaith i fodloni gofynion y Gwasanaeth Tân ac Achub ee delio â thrais domestig, diogelu a hyfforddiant diwylliannol. Mae cynnal sgiliau gan amlaf yn golygu Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn darllen yn annibynnol y dogfennau Word y cyfeiriwyd atynt yn flaenorol rhwng delio â galwadau brys a gweinyddol. Mae hyn ymhell o fod yn ddelfrydol mewn unrhyw amgylchiadau gan fod y cynnwys yn amodol ar ddehongliad

y Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) unigol pan nad yw'n cael ei gyflwyno fel rhan o sesiwn dan arweiniad hyfforddwr. Mae'r sefyllfa'n cael ei dwysáu ymhellach pan fydd y cynnwys wedi dyddio.

Y senario hyfforddi gorau fyddai i'r Tîm Hyfforddi neu Reolwr Criw neu Reolwr Gwylfa (Ystafell Rheoli) symud i'r ystafell hyfforddi gyda chynifer o Ddiffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) ag y gellir eu tynnu o ddyletswyddau ymateb i ddarparu'r hyn a ddylai fod yn hyfforddiant cyson a safonol yn erbyn cynllun gwers gyda chanlyniadau dysgu penodol wedi'u datblygu gan y Tîm Hyfforddi. Fodd bynnag, byddai'n rhaid ailadrodd hyn nes bod bob aelod o'r wylfa wedi cael yr hyfforddiant oherwydd, fel yr eglurwyd yn flaenorol, pan fyddant ar shifft, ni all gwylfa gyfan symud i'r ystafell hyfforddi.

Dywedwyd bod y broses D2C yn feichus ac yn rhy fiwrocrataidd i hyfforddeion a Rheolwyr Criw a Rheolwyr Gwylfa (Ystafell Rheoli) fel ei gilydd. Cefais wybod am sawl achos pan mai'r broses D2C oedd y rheswm dros hyfforddai yn gadael y sefydliad.

Disgrifiodd Rheolwyr Criw a Rheolwyr Gwylfa (Ystafell Rheoli) rai enghreifftiau rhagorol o sut yr oeddent yn hyfforddi ac yn mentora hyfforddeion wrth ddelio â galwadau brys, ond gwnaethant fynegi rwystredigaeth ddealladwy ynghylch yr anawsterau wrth groesgyfeirio hyn ag elfennau o'r Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol a ddisgrifiwyd ganddynt fel dim mwy nag ymarfer ticio blychau.

Mae'r heriau hyn hefyd yn ymestyn i'r Rheolwyr Criw a'r Rheolwyr Gwylfa (Ystafell Rheoli) sydd hefyd yn gorfod cwblhau proses D2C yn llwyddiannus wrth gael dyrchafiad.

Dywedwyd wrthyf fod shifftiau wedi bod pan oedd bob aelod o'r wylfa a oedd ar ddyletswydd yn cymryd rhan mewn datblygiad. Er nad oes modd osgoi hyn, nid yw'n ddelfrydol o bell ffordd.

Cafodd effaith lefelau staffio is ar gynnal hyfforddiant D2C a hyfforddiant cynnal sgiliau ei godi ym mhob cyfarfod o'r wylfa.

Mae ymarferoldeb hyfforddiant tra bod yr wylfa ar ddyletswydd yn her i'r Ystafell Rheoli Tân am y rhesymau a nodir yn y cyflwyniad i'r adroddiad hwn. Gwaethygir yr her hon pan fydd lefelau staffio islaw'r nifer sylfaenol am resymau a fydd yn amlwg. Mae gan Staffio'r Ystafell Rheoli Tân cysylltiad uniongyrchol â'r gallu i ymgymryd â hyfforddiant ar shifft.

Mae cadw staff yn amlwg yn her. Cefais wybod am Ddiffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) a adawodd yr Ystafell Rheoli Tan ar y Cyd gan nad oedd yn gallu lleihau ei oriau. Mae'n sefyll i reswm o safbwynt sefydliadol ei bod yn well cadw gweithiwr am nifer llai o oriau yn hytrach na'u colli'n llwyr, wrth ystyried y buddsoddiad helaeth sydd wedi ei wneud yno.

Cadarnhaodd y Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli y gall staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd amrywio eu horiau, ac mae patrymau shifftiau gwahanol wedi cael eu treialu yn y gorffennol, ond daeth hyn i ben ar ôl adolygiad yn 2021. Mae staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd bellach wedi'u cyfyngu i waith shifft dydd a nos rhan amser (un diwrnod, un noson) yn unig gan na ellir cyflenwi shifftiau nos ar gyfer gweithio dydd yn unig.

Rhwng 0800 a 1900 mae'r galw gweithredol a gweinyddol mwyaf yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd. Mae gan rai Gwasanaethau Tân ac Achub ledled y DU lefelau staffio amrywiol yn yr Ystafell Rheoli Tân sy'n cyd-fynd â'r galw. Os yw staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn dymuno gweithio llai o oriau, yna byddai amserlennu'r oriau hynny yn ystod y dydd yn fuddiol yn sefydliadol yn ogystal ag yn weithredol a gallai fod yn addas i'r unigolyn.

Materion a amlygwyd yn ystod cyfarfodydd gyda gwylfeydd a Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli – Polisi a sicrwydd

Un maes a oedd yn peri rhwystredigaeth i holl staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd oedd diffyg safoni o ran polisi ar draws y ddau Wasanaeth Tân ac Achub a chydag asiantaethau allanol, yn fwyaf cyffredin wrth ddelio â cheisiadau am gymorth gan Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwylans Cymru (WAST).

Cafodd y gwahaniaethau mewn ymatebion i Arwyddion Tân Diangen rhwng Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin a De Cymru eu codi'n aml. Un enghraifft a roddwyd oedd yr anawsterau i hyfforddai newydd ddeall y dulliau gweithredu gwahanol sy'n aml yn gwrthdaro a ddefnyddir gan y ddau Wasanaeth Tân ac Achub yn ogystal â phopeth arall yr oedd disgwyl iddo ei ddysgu.

Cyfeiriwyd hefyd at y gwahanol ddulliau a ddefnyddiwyd rhwng y Gwasanaethau Tân ac Achub i Gynorthwyo galwadau Ambiwylans. Ar gyfer digwyddiad bariatrig yn Ne Cymru, rhaid i Ddiffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) gadarnhau a yw Tîm Ymateb i Faes Peryglus (HART) Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwylans Cymru yn bresennol, ac os nad ydynt yn bresennol, pam ddim, os ydynt wedi ymrwmo i ddigwyddiad arall, beth yw rhif y digwyddiad ac a yw'r claf yn un sy'n dyngedfennol o ran amser ai peidio. Gwnaeth Rheolwyr Gwylfa (Ystafell Rheoli) y pwynt, hyd yn oed gyda'r wybodaeth hon maen nhw'n dal i fethu â gweithredu a rhaid iddynt drosglwyddo'r wybodaeth i'r Rheolwr Grŵp ar Ddyletswydd i gael penderfyniad a fydd yn aml yn amrywio o un Rheolwr Grŵp i'r llall. Mae hyn yn arwain at ddull anghyson gan fod gan wahanol Reolwyr Grŵp safbwyntiau amrywiol ar fynychu digwyddiad.

Thema arall a oedd yn digwydd dro ar ôl tro ar draws y gwylfeydd oedd pan ofynnwyd iddynt sicrhau mynediad er mwyn i Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwylans Cymru gael at glaf, gan benderfynu pwy oedd yn gyfrifol am wneud y safle'n ddiogel ar ôl hynny. Mae'n ymddangos bod y mater hwn wedi'i waethgu gan newidiadau i bolisi'r

Heddlu. Yn flaenorol, byddai'r Heddlu wedi cael rhan yn y trefniadau ar gyfer diogelwch eiddo ond maent wedi camu'n ôl o'r math hwn o ddigwyddiad o dan y dull 'Gofal Cywir – Person Cywir'.

Mae'r ffaith bod y materion hyn yn cael eu hadrodd fel rhai sy'n digwydd dro ar ôl tro yn adlewyrchu absenoldeb proses sicrwydd gweithredol annibynnol ffurfiol o fewn yr Ystafell Rheoli Tân sy'n darparu mecanwaith i uwchgyfeirio materion i'r lefel briodol yn y Gwasanaeth Tân ac Achub perthnasol lle gall penderfyniad polisi pendant cael ei wneud.

Un enghraifft a roddwyd oedd y duedd sy'n dod i'r amlwg o bobl ifanc yn ffilmio eu hunain ar siglen plentyn er mwyn uwchlwytho'r fideo i'w ffrydiau cyfryngau cymdeithasol. Roedd hyn wedi arwain at gynnydd yn nifer y galwadau i'r Gwasanaethau Tân ac Achub os nad oeddent wedyn yn gallu cael y rhydd neu os mai'r bwriad oedd creu'r argraff honno ar gyfer y cyfle i ffilmio'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn eu rhyddhau. Gan ddefnyddio eu menter eu hunain a ddatblygwyd drwy flynyddoedd o brofiad o ddelio â galwadau ffug heriodd Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) y galwyr i ryddhau eu hunain neu gael eu ffrindiau i'w helpu er mwyn atal offer tân rhag cael eu rhoi ar waith yn ddiangen. Dywedwyd bod hyn yn cael ei uwchgyfeirio o fewn y ddau Wasanaeth Tân ac Achub, ond ni wnaed penderfyniad polisi pendant ynghylch y dull i'w fabwysiadu.

Barn a fynegwyd oedd bod "mwy o siarad na dim byd arall" yn cael ei wneud o ran sicrwydd gweithredol, ôl-drafodaethau ac archwiliadau o alwadau brys ac nad ydynt yn ddim mwy nag ymarfer ticio blychau.

Ydyn, rydyn ni'n eu gwneud nhw; ydyn nhw'n golygu unrhyw beth? Na, dydyn nhw ddim.

Mae bron yn amhosibl cynnal ôl-drafodaethau.

Mae archwiliadau o alwadau'n ddiystyr – nid oes adborth na dysgu a'r duedd (os oes gennym amser i wneud unrhyw beth) yw dewis a dethol galwadau hawdd; mewn gwirionedd rydym yn marcio ein gwaith cartref ein hunain. Nid yw ôl-drafodaethau'n benodol i'r Ystafell Reoli ac maent yn tueddu i fod yn ymarfer llenwi ffurflenni yn dilyn ôl-drafodaeth Gweithrediadau nad ydym yn aml yn ei mynychu ac nad ydym yn dysgu dim oddi wrtho. O ganlyniad, rydym yn ailadrodd yr un camgymeriadau dro ar ôl tro ar bob lefel, o Ddiffoddwr Tân i Reolwr Gwylfa"

Yn hanesyddol, cynhaliwyd archwiliadau o alwadau gan y Tîm Amddiffyn ac Atal. Mae Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli yn cynnal archwiliadau annibynnol o alwadau, pan fo'n bosibl, ond cydnabyddir bod hyn yn ysbeidiol oherwydd llwyth gwaith. Pan gynhelir archwiliadau o alwadau, rhoddir adborth i'r Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) a'r Rheolwr Gwylfa (Ystafell Rheoli) os oes pwyntiau dysgu. Mae Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli hefyd

wedi ystyried cael Rheolwyr Gwylfa (Ystafell Rheoli) i archwilio galwadau o wylfeydd eraill ond nid oedd awydd i wneud hyn pan gynigiwyd y syniad.

Nid oes ôl-drafodaethau wedi cael eu cynnal ers o leiaf ddwy flynedd oherwydd lefelau staffio a niferoedd isel o Reolwyr Criw a Rheolwyr Gwylfa (Ystafell Rheoli).

Ystyrir bod gorfod cyfeirio at y Rheolwr Grŵp ar ddyletswydd am benderfyniad i weithredu yn tanseilio rôl y Swyddog Cyfrifol neu'r Swyddog Gweithredu a ddylai gael y grym i wneud penderfyniadau o ran gweithredu.

Yn ddiweddar, mae Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru wedi hysbysebu am ddatganiadau o ddiddordeb gan Swyddogion Tactegol i fod yn Rheolwyr Digwyddiadau'r Heddlu o ran Tân yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd. Mae'r Rheolwr Grŵp ar Ddyletswydd y Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru bellach yn gweithio o'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn ystod yr wythnos. Y farn a fynegwyd gan sawl Rheolwr Gwylfa (Ystafell Rheoli) oedd bod angen buddsoddiad mewn hyfforddiant arnyn nhw (Rheoli Tân) yn hytrach na gwanhau eu rôl drwy drosglwyddo'r cyfrifoldeb dros wneud penderfyniadau i Swyddogion Tactegol. Tynnwyd sylw at y ffaith bod methiannau o ran gwneud penderfyniadau yn yr Ystafell Rheoli Tân yn ffactorau yn y digwyddiad yn Arena Manceinion. Y teimlad oedd, oherwydd yr hyn a oedd yn cael ei ystyried i fod yn 'gwanhau' y rôl, ochr yn ochr â diffyg profiad sy'n dod i'r amlwg ar lefel rheolwyr canol a goruchwyllo, bod ansawdd y broses o wneud penderfyniadau gweithredol yn yr Ystafell Rheoli Tân yn dirywio gan arwain at effaith niweidiol ar effeithiolrwydd gweithredol yn gyffredinol.

Nodwyd ar sawl achlysur bod cyfarwyddiadau cyffredinol a ffynonellau eraill o wybodaeth weithredol wedi dyddio neu nad oeddent ar gael mewn yn yr Ystafell Rheoli. Esboniwyd i mi, yn ystod symud i Ben-y-bont ar Ogwr, fod cyfarwyddiadau cyffredinol o'r hen Ystafelloedd Rheoli Tân wedi cael eu colli a bu'n rhaid eu hail-greu â llaw o archifau. Dywedwyd bod y Tîm Amddiffyn ac Atal yn gyfrifol am gynnal a datblygu cyfarwyddiadau cyffredinol ond eu bod yn treulio llawer o'u hamser yn delio â phrinder staff ar y gwylfeydd. Erbyn hyn, nid oes Tîm penodol i gynnal y cyfarwyddiadau cyffredinol. O ganlyniad, dywedir bod y cyfarwyddiadau cyffredinol yn cynnwys gwallau, gwrthddywediadau, anghysondebau a chyfeiriadau at bolisiâu, dogfennau, offer a chyfarpar nad ydynt yn bodoli mwyach.

Pryder a fynegwyd i mi oedd bod Gwybodaeth sy'n Benodol am Safle (SSI) a fflagiau eraill sy'n gysylltiedig ag eiddo neu leoliadau wedi dyddio ac yn annilys gan nad oes digon o staff yn y Tîm Systemau ac nad yw'n gallu cadw i fyny â'r llwyth gwaith sy'n deillio o ddiweddariadau parhaus wrth ddelio ar yr un pryd â heriau sy'n deillio o fod ar system TGCh yr Heddlu.

Mae Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli yn wynebu heriau o ran cael gafael ar hyd yn oed y data mwyaf sylfaenol am nifer y galwadau. Nid yw'n ddelfrydol o bell ffordd bod y Tîm

Rheoli'r Ystafell Rheoli yn dibynnu ar drydydd parti i gael gafael ar ddata galwadau ac mae'n gwneud rheoli perfformiad yn llawer anoddach iddynt nag y dylai fod.

Crynodeb o'r materion a godwyd a'r canfyddiadau

Ffocws yr arolygiad oedd canfod i ba raddau yr oedd staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn teimlo eu bod wedi'u hintegreiddio o fewn eu Gwasanaethau Tân ac Achub perthnasol, ac ystyried i ba raddau yr oedd y drefn hyfforddiant a sicrwydd gweithredol yn cyfrannu at effeithiolrwydd gweithredol yr Ystafell Rheoli Tân.

Canfyddiad cryf staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yw nad ydynt yn teimlo eu bod wedi'u hintegreiddio yn eu Gwasanaeth Tân ac Achub perthnasol. Mae sawl rheswm dros y datgysylltiad hwn y gallwn ei sefydlu'n bendant ar sail yr hyn a ddywedwyd wrthyf yn ystod ymweliadau â'r gwylfeydd.

Yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd mae dau grŵp gwahanol o weithwyr, a gyflogir gan ddau Wasanaeth Tân ac Achub ar wahân, yn gwisgo gwisgoedd gwahanol, yn cael eu cyflogi ar delerau ac amodau gwahanol, ond yn cyflawni'r un swyddogaethau yn bennaf, ond nid yn union, yn dibynnu o ba ardal Gwasanaethau Tân ac Achub y mae'r alwad yn deillio. Nid yw'n syndod bod hyn yn achosi tensiwn er, i aildatgan, er clod i holl staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd, ni welais unrhyw dystiolaeth o gwbl i awgrymu bod hyn yn amlygu ei hun drwy ddrwgdeimlad rhwng staff. I'r gwrthwyneb, roedd yr ymdeimlad cryf o gyfeillgarwch yn glodwiw.

Efallai fod y materion hyn wedi cael eu lleddfu pan luniwyd yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd pe bai endid cyflogwr annibynnol wedi cael ei greu nad oedd yn rhan o Wasanaeth Tân ac Achub De Cymru nac yn rhan o Wasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru, ac a oedd yn cysoni telerau ac amodau ar gyfer ei weithwyr. Mae trefniant o'r fath yn bodoli yn Ystafell Rheoli Tân y Gogledd Orllewin⁴. Fel arall, gallai un Gwasanaeth Tân ac Achub neu'r llall fod wedi ymgymryd â rôl Awdurdod Arweiniol i gyflogi holl staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd i gyflawni'r swyddogaeth Rheoli Tân ar ran y ddau Wasanaeth Tân ac Achub.

Byddai'r ddau opsiwn, ochr yn ochr ag ystyried a ddylid dychwelyd at bob Gwasanaeth Tân ac Achub cael ei Ystafell Rheoli Tân ei hun yn y Gwasanaeth, yn mynd i'r afael â'r pryderon a fynegwyd gan staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd.

Mae lleoliad yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yng Nghanolfan Gwasanaethau Cyhoeddus Heddlu De Cymru yn amlwg yn achosi tensiwn, ac efallai'n fwy felly na'r diffyg cysoni ar delerau ac amodau.

⁴ [Hafan - Ystafell Rheoli Tân y Gogledd Orllewin](#)

Gwelais yr heriau penodol i leoliad a wynebwr gan staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd, sydd wedi'u dogfennu'n dda yn yr adroddiad hwn, yn uniongyrchol yn ystod yr ymweliadau â'r wylfa yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd. Efallai y gellir mynd i'r afael â'r rhain o fewn pa bynnag opsiynau o ran llety sydd ar gael i'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn y Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus neu ar safle Pencadlys Heddlu De Cymru ond os nad ydynt, mae angen i'r ddau Wasanaeth Tân ac Achub ystyried o ddifrif pa mor addas yw'r Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus i gynnal yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd. Rhan fawr o'r rheswm fy mod yn dweud hyn yw am fod yna tystiolaeth i awgrymu ei fod yn cael effaith niweidiol ar gadw staff sy'n cael nifer o sgil-effeithiau negyddol drwy'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd.

Fodd bynnag, efallai nad yw tynnu'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd o'r Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus ynddo'i hun yn ateb i bob problem, yn enwedig os oedd mewn lleoliad nad oedd wedi'i ddylunio gydag anghenion penodol yr Ystafell Rheoli Tân mewn golwg. Wedi dweud hynny, credaf y byddai'n cyfrannu rhywfaint at fynd i'r afael â'r pryderon a godwyd.

Os yw'r Gwasanaethau Tân ac Achub yn ystyried adleoli'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd, yna mae angen ymgynghori'n fanwl â staff yr Ystafell Rheoli Tân i sicrhau bod unrhyw leoliad newydd yn bodloni eu hanghenion gan ystyried amgylchiadau unigryw'r rôl.

Mae blinder sy'n deillio o'r shift nos hir yn destun pryder. Mae'r cyfleusterau yn yr Ystafell Rheoli Tân yn amlwg yn annigonol ac nid ydynt yn galluogi gorffwys ystyrllon.

Fel y nodwyd yn flaenorol, mae cyfnodau o orffwys yn ystod shift nos yn arfer sy'n unigryw i'r Gwasanaeth Tân ac Achub a dim ond yn angenrheidiol, er na ellir eu gwarantu, oherwydd hyd y shift nos. Nid oes asesiad risg addas a digonol ar waith i fynd i'r afael â'r risg o flinder gormodol gan nad oes mesur rheoli ymarferol y gellir ei ddefnyddio'n rhesymol i liniaru yn ei erbyn. Yr unig fesur rheoli ymarferol, er un sy'n adweithiol, fyddai rhoi gorffwys cydadferol ar yr ail shift nos i unrhyw staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd y cafodd eu cyfnod gorffwys ei darfu arno yn ystod y shift nos gyntaf. O ystyried yr heriau staffio sy'n wynebu'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd, byddai caniatáu i staff ddechrau eu hail shift nos yn hwyrach na'r amser newid shift a drefnwyd yn lleihau lefelau staffio ymhellach ar adeg brysraf y dydd ac felly mae'n anymarferol.

Mae cysoni hyd y shift dydd a nos yn cynyddu'r seibiant rhwng shiftiau nos ac yn dileu'r angen am gyfnod o orffwys. Gellir ei gyflawni o fewn paramedrau'r system shiftiau fel y nodir yn y Llyfr Llwyd. Byddai hefyd yn rhyddhau mwy o amser ar gyfer hyfforddiant shift ar shift nos yn ystod cyfnodau lle mae'r galw gweithredol ar ei isaf ac yn gwneud cyfnewid dyletswyddau rhwng shiftiau dydd a nos yn fwy ymarferol.

Mae lefelau staffio yn amlwg yn fater sylweddol sydd â goblygiadau pellgyrhaeddol, yn enwedig o ran gallu staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd i ymgymryd â hyfforddiant

cynnal sgiliau ystyrion ac i'r Timau Hyfforddiant a Systemau gyflawni eu hamcanion. Mae'r holl faterion hyn yn achosi heriau sylweddol i Dîm Rheoli'r Ystafell Rheoli o ran cynnal effeithiolrwydd gweithredol yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd ac yn cadw cylch o negyddiaeth i fynd.

Rwy'n cydnabod yr heriau y mae Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli yn eu hwynebu wrth recriwtio, hyfforddi a chadw staff. Mae staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn adnodd cyfyngedig sy'n llawer llai o ran nifer na'u cymheiriaid sy'n Ddiffoddwyr Tân. Mae staff Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli, hyd at ac yn cynnwys y Pennaeth Rheoli Tân, yn delio â diffygion staffio fel mater o drefn. Mae hyn yn ganmoladwy ac yn cael ei barchu'n briodol gan staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd. Fodd bynnag, mae'n amharu ar eu rolau craidd a'u gallu i fynd i'r afael â'r materion a nodwyd drwy gydol yr adroddiad hwn.

Felly, mae angen buddsoddi ymdrech sefydliadol sylweddol i lenwi'r holl rolau gwag yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd reit gyflym, gan edrych ar yr holl opsiynau posibl.

Dylid ystyried amrywio lefelau staffio ar shifftiau dydd a nos er mwyn cynyddu'r niferoedd ar shifftiau dydd. Mae'r rhesymau'n ddeublyg, yn gyntaf, i gyd-fynd â'r galw brig ac yn ail i hwyluso rhaglen strwythuredig i ddatblygu a chynnal sgiliau sy'n cyfrif am yr heriau unigryw y mae'r Ystafell Rheoli Tân yn eu hwynebu wrth ddarparu hyfforddiant a gweithgareddau datblygu eraill ar shifft.

Efallai fod angen staff ychwanegol at y diben hwn ac os felly, byddwn yn ystyried hynny'n fuddsoddiad dilys. Byddai angen pennu unrhyw niferoedd staff ychwanegol drwy archwiliad manwl o weithgarwch a oedd y tu hwnt i gwmpas yr arolygiad hwn ond y gwelais ddigon o dystiolaeth ohono i awgrymu bod cyfiawnhad dros hynny.

Byddai staffio'r Timau Hyfforddiant a Systemau i lefelau sefydledig hefyd yn creu'r gallu i fynd i'r afael â'r diffygion presennol mewn deunyddiau hyfforddi a chyfarwyddiadau cyffredinol a nodwyd yn yr adroddiad hwn ac yn galluogi darparu'r cyrsiau hyfforddi cychwynnol y bydd angen bod yn gefn wrth gefn nes bod pob swydd wag yn cael ei llenwi.

Byddai penodi Rheolwr Gorsaf A (Ystafell Rheoli) sydd wedi'i leoli yn yr wylfa yn helpu Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli i wella'r diffygion mewn prosesau sicrwydd gweithredol y tynnir sylw atynt yn yr adroddiad hwn. Fodd bynnag, gyda swyddi gwag presennol o ran Rheolwyr Criw a Rheolwyr Gwylfa (Ystafell Rheoli), cydnabyddir y bydd yn cymryd amser i symud staff cymwys yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd sydd â chymwysterau addas ymlaen i swydd lle gallant wneud cais am y swyddi hyn a chael eu penodi iddynt.

Yn y cyfamser, dylai'r Gwasanaethau Tân ac Achub ystyried hyfforddi'r Rheolwr Grŵp ar ddyletswydd y Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru sy'n cael eu hanfon yn rheolaidd i'r Ystafell Rheoli Tân yn ystod yr wythnos i ymgymryd ag elfennau sicrwydd

gweithredol y rôl (gan gydnabod y bydd hyn yn creu baich ychwanegol i'r Tîm Hyfforddi).

I grynhoi, nid oes gennyf reswm i amau nad yw'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn cyflawni ei swyddogaethau craidd yn effeithiol. Nid oes gennyf reswm ychwaith i amau proffesiynoldeb a chymhwysedd y staff. I'r gwrthwyneb, roedd agwedd ac ymrwymiad holl staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd y cwrddais â nhw yn rhagorol. Mae gennyf bryderon y gallai safle presennol yr Ystafell Rheoli Tân yn ardal ddosbarthu'r Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus lesteirio ei heffeithiolrwydd, yn enwedig yn ystod camau deinamig digwyddiad pan allai gweithgarwch sy'n digwydd o'u cwrddas dynnu sylw'r Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli).

Rwyf o'r farn nad yw potensial llawn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd i gyfrannu at berfformiad gweithredol gwell yn cael ei wireddu. Mae'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn effeithiol er gwaethaf yr amgylchedd y mae'n gweithredu ynddo. Byddai mynd i'r afael â'r materion a amlygwyd yn yr adroddiad hwn yn cyfrannu'n helaeth at alluogi'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd wireddu ei photensial yn llawn.

Argymhellion

Mae diffyg cysoni telerau ac amodau o fewn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn achos amlwg o densiwn a dylai'r ddau Wasanaeth Tân ac Achub roi sylw i hyn fel blaenoriaeth.

Argymhelliad 1: Mae Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru a Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru yn gweithio gyda'i gilydd i gytuno ar feganwaith ar gyfer cysoni telerau ac amodau staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd.

Codwyd pryderon sylweddol ac amlwg hirsefydlog gan staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd ynghylch cael eu lleoli yn y Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus. Dylai'r ddau Wasanaeth Tân ac Achub roi sylw i'r pryderon hyn fel mater o flaenoriaeth.

Argymhelliad 2: Mae Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru a Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru yn gweithio gyda Heddlu De Cymru i ganfod a oes opsiynau o ran llety ar gael yng Nghanolfan Gwasanaethau Cyhoeddus De Cymru neu ar safle'r pencadlys i fynd i'r afael â'r pryderon a nodir yn yr adroddiad hwn. Os nad oes opsiynau ymarferol o ran llety, dylai'r ddau Wasanaeth Tân ac Achub nodi lleoliad(au) eraill ar gyfer yr Ystafell Rheoli Tân ac ymgysylltu â staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd i sicrhau bod unrhyw lleoliad(au) newydd yn bodloni eu hanghenion unigol a gweithredol.

Mae hyd shifftiau nos yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yn fwy na'r hyn a nodir yng nghanllawiau'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch ac nid ydynt yn galluogi digon o orffwys rhwng shifftiau nos. Mae gallu staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd i gael gorffwys ystyrion wedi'i gyfyngu gan y ddarpariaeth bresennol o ran llety a'r tebygolrwydd o gael eu galw'n ôl yn ystod y cyfnod gorffwys. Nid oes asesiad risg addas a digonol ar waith i fynd i'r afael â'r risg o flinder gormodol gan nad oes mesur rheoli ymarferol y gellir ei ddefnyddio'n rhesymol i liniaru yn ei erbyn. Mae cyfnodau gorffwys estynedig yn effeithio ar faint o amser sydd ar gael ar gyfer hyfforddiant ar shifft.

Argymhelliad 3: Dylai Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru a Gwasanaeth Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru sicrhau nad yw shifftiau'n para mwy na 12 awr.

Nid oes digon o staff gan yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd ac mae hyn ag oblygiadau pellgyrhaeddol sydd wedi'u nodi'n fanwl yn yr adroddiad hwn ac sy'n sicr yn cael effaith niweidiol ar effeithiolrwydd gweithredol. Dylai'r ddau Wasanaeth Tân ac Achub roi sylw i hyn fel blaenoriaeth.

Argymhelliad 4: Dylai Gwasanaethau Tân ac Achub De Cymru a Gwasanaeth Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru gymryd yr holl gamau angenrheidiol i recriwtio hyd at nifer sefydledig yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd.

Mae nifer y galwadau yn uwch yn ystod y dydd na dros nos. Mae'r Tîm Hyfforddi wedi'u cyflyru i system dyletswydd dydd ac felly maent ar gael i ddarparu hyfforddiant strwythuredig i ategu hyfforddiant cynnal sgiliau unigol yn ystod shifftiau dydd. Mae lefelau staffio amrywiol gyda mwy o Ddiffoddwyr Tân (Rheolaeth) ar ddyletswydd yn ystod y dydd ar waith mewn Ystafelloedd Rheoli Tân ledled y DU. Efallai y bydd modd cynyddu nifer y staff ar shifftiau dydd drwy leihau'r nifer sylfaenol o staff ar shifftiau nos, ond efallai y bydd angen rolau ychwanegol y tu hwnt i'r sefydliad presennol. Byddai angen sefydlu hyn drwy ddadansoddiad manwl o'r galw a'r anghenion o ran hyfforddi a datblygu. Yn y naill achos neu'r llall, gellid cyflawni hyn drwy fabwysiadu opsiynau staffio mwy hyblyg gan gynnwys contractau llai o oriau a chontractau dyddiau yn unig.

Argymhelliad 5: Dylai Gwasanaethau Tân ac Achub De Cymru a Gwasanaeth Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru gynnal dadansoddiad manwl o'r galw gweithredol ac anghenion hyfforddi a datblygu staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd gyda'r bwriad o gynyddu lefelau staffio ar shifftiau dydd er mwyn darparu mwy o gapasiti gweithredol i ateb y galw a chreu mwy o gyfleoedd ar gyfer gweithgareddau hyfforddi a datblygu o ansawdd.

Adran 3

Ystafell Rheoli Tân Gogledd Cymru

Ers 2008, mae Ystafell Rheoli Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru wedi'i lleoli yng Nghanolfan Gyfathrebu ar y Cyd Gogledd Cymru, sy'n gyfleuster a rennir â Heddlu Gogledd Cymru sydd ar bwys Pencadlys y Gwasanaeth Tân ac Achub yn Llanelwy.

Mae 4 wylfa, Coch, Gwyn, Glas a Gwyrdd yn gweithio'r system shifftiau amser llawn fel y nodir yn y Cynllun Amodau Gwasanaeth Cenedlaethol, 7 Ebrill 2025 (Llyfr Llwyd). Mae gwylfeydd yn gweithio dwy shifft dydd 10 awr (0800 i 1800) ac yna dwy shifft nos 14 awr (1800 i 0800) ac yna pedwar diwrnod rota.

Y lefel staffio sylfaenol a gymeradwywyd o fewn yr Ystafell Rheoli Tân yw 4 i bob shifft gan gynnwys Rheolwr Gwylfa a 3 Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli). Mae'r lefel staffio sylfaenol yr un fath ar gyfer shifftiau dydd a nos.

Mae gan bob gwylfa lefel staffio sefydledig o 5.5 rôl gyfwerth â llawn amser, sy'n cynnwys Rheolwr Gwylfa B (Ystafell Rheoli), a Rheolwr Gwylfa A (Ystafell Rheoli) a 3.5 Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) (cyfwerth ag amser llawn). Mae'r 0.5 Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) cyfwerth ag amser llawn yn cael ei gyflawni drwy 4 Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) sy'n gweithio contract 21 awr o un shifft dydd ac un shifft nos.

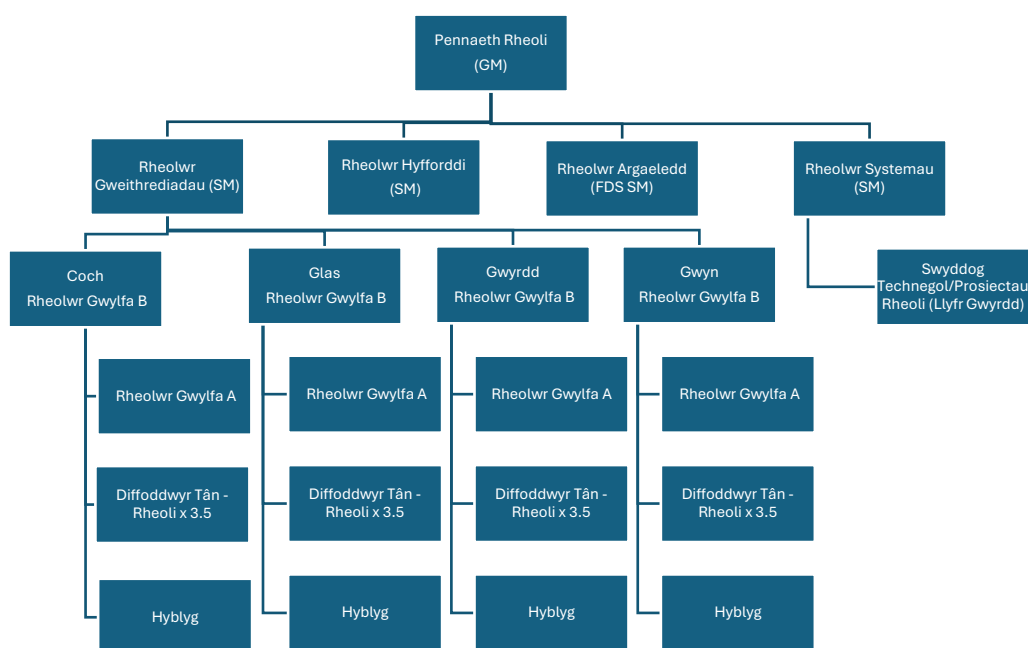
Yn ogystal â'r pedair gwylfa ceir tîm hyblyg sy'n cynnwys 2 swydd gyfwerth ag amser llawn sy'n cynnwys cymysgedd o staff llawn amser a rhan amser, gan ddod â chyfanswm y staff Rheoli i 24 (swyddi llawn amser). Mae'r gweithwyr oriau hyblyg wedi'u cyflyru i batrwm shifft 12 awr sy'n gyfuniad o shifftiau cynnar (0800 - 2000) a hwyr (1100 - 2300) i gyflenwi ar yr adegau pan fo'r galw mwyaf yn ogystal â chyflenwi yn ystod egwyliau bwyd a sesiynau hyfforddi. Defnyddir y tîm hyblyg i ôl-lenwi prinder staff yn yr wylfa oherwydd salwch, mamolaeth, adleoli dros dro ac ati i sicrhau bod y pump a hanner cyfwerth ag amser llawn ar draws y gwylfeydd yn cael eu cynnal.

Ategir hyn gan drefniant dros dro lle mae 4 Diffoddwr Tân amser llawn (Ystafell Rheoli) wedi cael eu recriwtio i gyflenwi ar adegau o salwch tymor hir, absenoldeb mamolaeth, adleoli dros dro a dyrchafiad dros dro. Mae unrhyw staff nad ydynt yn cael eu defnyddio at y diben hwn yn cael eu defnyddio i ymestyn y tîm hyblyg i gefnogi'r gwaith o ddarparu hyfforddiant oddi ar yr wylfa. Mae hyn er mwyn delio ag alldyniadau sydd y tu hwnt i'r hyn sydd wedi'u cynnwys yn y model staffio craidd ac wrth ragweld ymddeoliadau.

Mae Pennaeth Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli yn Rheolwr Grŵp B (Ystafell Rheoli). Mae 4 Rheolwr Gorsaf B (Ystafell Rheoli) ar gyfer Gweithrediadau, Hyfforddiant, Systemau

ac Argaeledd yn y drefn honno (mae Rheolwr Gorsaf gweithredol yn llenwi'r swydd Argaeledd dros dro). Mae'r 5 Swyddog wedi'u cyflyru i system ddyletswydd hyblyg y Llyfr Llwyd sy'n golygu eu bod yn gweithio oriau swyddfa craidd ond yn darparu gwasanaeth ymateb brys y tu allan i oriau. Mae Swyddog Technegol/Prosiectau Ystafell Rheoli Tân (Llyfr Gwyrdd) yn gweithio ochr yn ochr â Swyddogion y Llyfr Llwyd.

Ffigur 2: Siart Trefniadaeth Ystafell Rheoli Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru

Cafodd Ystafell Rheoli Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru 6,479 o alwadau brys yn 2024/25 a 3,091 o alwadau yn ailadrodd yr un peth. Yn ystod yr un cyfnod, derbyniodd Ystafell Rheoli Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru 49,439 o alwadau gweinyddol. Mae nifer y galwadau brys a gweinyddol yn sylweddol uwch yn ystod y dydd na dros nos.

Tabl 2: Niferoedd y galwadau i'r Ystafell Rheoli Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru

Blwyddyn ariannol	Digwyddiadau a fynychwyd	Galwadau'n ailadrodd yr un peth
2012/13	6,792	3,125
2013/14	6,364	3,445
2014/15	6,098	2,981
2015/16	4,879	2,587
2016/17	5,344	2,415
2017/18	5,726	2,486
2018/19	5,305	3,991
2019/20	4,866	2,629
2020/21	4,697	2,043
2021/22	5,356	2,660

2022/23	5,884	3,067
2023/24	5,940	2,492
2024/25	6,479	3,091

Hyfforddiant cychwynnol i feithrin sgiliau ac i'w cynnal

Mae'r hyfforddiant cychwynnol ar gyfer Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn cael ei ddarparu gan y Rheolwr Hyfforddi gyda chefnogaeth aelodau eraill o Dîm Rheoli'r Ystafell Rheoli a, drwy adleoli dros dro oddi wrth wylfeydd, gan Reolwyr Gwylfa (Ystafell Rheoli) a Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) fel cyfle datblygu. Mae elfen ystafell ddosbarth yr hyfforddiant yn digwydd yn bennaf yn yr Ystafell Rheoli Tân wrth gefn yn y Rhyl. Bydd y cwrs cychwynnol yn para am 8 wythnos. Yna, cynhelir 8 wythnos arall o hyfforddiant gyda'r hyfforddeion yn cael eu neilltuo i wylfa, ar ffurf swyddog ychwanegol (nad yw'n cyfrif tuag at y lefel staffio sylfaenol).

Mae asesiad cymhwysedd i'w gyfrif ar y lefel criwio sylfaenol yn cael ei gynnal ar ôl 16 wythnos gan y Rheolwr Gwylfa (Ystafell Rheoli) ac ar ôl hynny mae'r hyfforddai'n cael ei ddyrannu'n barhaol i'r wylfa. Mae Cam 1 y broses D2C yn cael ei gyflawni yn ystod y cyfnod prawf o 12 mis ac mae'n cynnwys cwblhau un llyfr gwaith sy'n cynnwys 4 Uned. Dros y 12 i 18 mis canlynol, disgwylir i'r hyfforddai gwblhau'r broses D2C gan arwain at ddyfarnu Diploma Rheoli Galwadau Brys a Gweithredu gan Sgiliau er Cyfiawnder. Mae maes llafur y Diploma Rheoli Galwadau Brys a Gweithredu yn cydfynd â'r Safon Alwedigaethol Genedlaethol a restrwyd yn flaenorol yn adran yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yr adroddiad hwn.

Materion a amlygwyd yn ystod cyfarfodydd gyda gwylfeydd a Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli – Integreiddio

Roedd y materion a godwyd ynghylch integreiddio yn Ystafell Rheoli Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn ymwneud â dau faes penodol. Roedd y cyntaf yn ymwneud â'i leoliad yn y Ganolfan Gyfathrebu ar y Cyd ochr yn ochr â Heddlu Gogledd Cymru. Roedd yr ail yn ymwneud â chanfyddiadau staff ynghylch pa mor dda yr oedd Ystafelloedd Rheoli Tân wedi'u hintegreiddio yng Ngwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru.

Ystafell Rheoli Tân wedi'i lleoli yn un o gyfleusterau'r Heddlu

Ar y cyfan, roedd staff yr Ystafell Rheoli Tân yn gadarnhaol am leoliad eu gweithle yn y Ganolfan Gyfathrebu ar y Cyd.

Mae'r Ystafell Rheoli Tân wedi'i lleoli yng nghornel y man dosbarthu wrth ymyl desg Rheolwr Digwyddiadau'r Heddlu. Mae hyn yn galluogi rhywfaint o wahanu ac yn osgoi'r lefelau o darfu a nodwyd yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd. Nid yw'r podiau Rheoli Tân wedi'u ffurfweddu mewn hanner cylch ar hyn o bryd sy'n gallu helpu ymwybyddiaeth sefyllfaol gan fod Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn gallu cynnal cyswllt gweledol, ond ni nodwyd bod hyn yn broblem. Yn dilyn materion a godwyd mewn sesiynau adrodd yn ôl ar ddigwyddiadau ac adborth staff, mae newidiadau wedi cael eu gwneud i'r ail pod i gynyddu ymwybyddiaeth o'r sefyllfa yn ystod camau deinamig digwyddiadau.

Mae'r Ystafell Rheoli Tân ar y llawr gwaelod tra bo'r ystafell hyfforddi, y cyfleusterau gorffwys a swyddfeydd Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli ar y llawr cyntaf. Ni nodwyd bod hyn hefyd yn achosi problemau mawr, er y cydnabuwyd nad oedd lleoliad yr ystafell hyfforddi yn ddelfrydol oherwydd ei phellter oddi wrth yr Ystafell Rheoli Tân.

Mae'r ystafelloedd gorffwys wedi'u lleoli i ffwrdd o ardaloedd lle byddai mwy o ymwelwyr a gweithgarwch dros nos fel arfer ac o ganlyniad nid oedd yna gymaint o adroddiadau o staff yr Heddlu yn tarfu ar Ddiffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) ar eu hegwyll gorffwys ag yr oedd ar gyfer yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd. Wedi dweud hynny, nid yw'r darpariaethau gorffwys yn y Ganolfan Gyfathrebu ar y Cyd yn cyrraedd yr un safon â'r hyn sydd ar gael i ddiffoddwyr tân mewn gorsafoedd tân. Mae'r pryderon a godwyd yn adran yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yr adroddiad hwn ynghylch blinder a risg yr un fath ar gyfer Ystafell Rheoli Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru.

Dywedodd staff yr Ystafell Rheoli Tân fod ganddynt berthynas waith dda gyda'u cydweithwyr yn yr Heddlu. Mae shifftiau'r Gwasanaeth Tân a'r Heddlu yn y Ganolfan Gyfathrebu ar y Cyd yn cyd-fynd, felly fel arfer bydd yr un rheolwyr goruchwyllo yn gweithio gyda'i gilydd ac felly'n datblygu perthnasoedd proffesiynol agos. Un enghraifft o sut roedd staff yr Heddlu'n 'edrych ar ôl' eu cydweithwyr yn y Gwasanaeth Tân ac Achub oedd gyda'r hyn a ddisgrifiwyd fel brecwast bore Sul pan fyddai'r Heddlu'n cymryd, yn casglu ac yn danfon archebion ar gyfer yr Ystafell Rheoli Tân gan fod staffio bob amser yn golygu na allent adael y Ganolfan Gyfathrebu ar y Cyd. Mae'r cyfeillgarwch hwn yn cryfhau cydweithio yn yr amgylchedd gweithredol.

Yn weithredol, cefais wybod am ddigwyddiad yn Llandudno a arweiniodd at dderbyn nifer o alwadau. Dywedodd un o'r galwyr fod bom petrol wedi cael ei ddefnyddio yn erbyn yr eiddo. Trosglwyddodd y Rheolwr Gwylfa (Ystafell Rheoli) ar ddyletswydd yr wybodaeth hon ar unwaith i Reolwr Digwyddiad yr Heddlu ar lafar a anfonodd adnoddau'r Heddlu a oedd yn gallu arestio'r troseddwyd yn y fan a'r lle. Pe na bai'r Rheolwr Gwylfa (Ystafell Rheoli) a Rheolwr Digwyddiadau'r Heddlu wedi cael eu cydleoli'n gorfforol, mae'n annhebygol y gallai'r wybodaeth hon fod wedi cael ei throsglwyddo'n ddigon cyflym i alluogi'r arestio.

Integreiddio o fewn Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru

Cafodd ymdrechion Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli a'r Prif Swyddog Tân i integreiddio'r Ystafell Rheoli Tân i'r Gwasanaeth eu cydnabod gan staff yr Ystafell Rheoli Tân. Roedd ymdeimlad cryf bod gwelliant pendant wedi bod dros y blynnyddoedd diwethaf hyd yn oed os oedd pobl yn credu bod gwaith i'w wneud o hyd.

Barn a fynegwyd yn ystod yr holl ymweliadau â'r gwylfeydd oedd mai'r rhwystr mwyaf sylweddol i fwy o integreiddio oedd lefelau staffio a oedd yn llesteirio'r gallu i ymgymryd â dyletswyddau ar wahân.

Disgrifiodd staff yr Ystafell Rheoli Tân y budd roeddent yn ei gael o ymweld â gorsafoedd tân i gael mewnbwn ar alluoedd ymateb neu i fynychu digwyddiadau neu ymarferion. Cwyn a glywyd yn aml oedd pa mor anaml y rhoddwyd y cyfle hwn i staff yr Ystafell Rheoli Tân oherwydd bod â'r nifer sylfaenol o staff.

Wrth ystyried hyn, mae Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli yn ceisio dod ag adnoddau'r Gwasanaeth Tân ac Achub i'r Ganolfan Gyfathrebu ar y Cyd i roi cyflwyniadau neu fewnbwn ar alluoedd arbenigol i'r Ystafell Rheoli Tân ac i gydweithwyr yn yr Heddlu. Pan fydd lefelau staff yn caniatáu hynny, mae Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli wedi mynd ati i roi cyfle i staff yr Ystafell Rheoli Tân ymweld â gorsafoedd. Yr enghreifftiau a roddwyd oedd cyfleoedd i Ddiffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) fynd, ar y ffordd i shifft nos, i noson ymarfer gorsaf System ar Ddyletswydd yn ôl y Galw neu i fynd gydag aelodau Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli i nosweithiau ymarfer lle mai'r Swyddog Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli oedd Swyddog Cymorth yr Orsaf ar gyfer yr orsaf honno. Dywedodd Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli mai ychydig iawn o bobl a fanteisiodd ar y cyfleoedd hyn.

Soniwyd hefyd ar sawl achlysur am y diffyg cyfle i fynychu a gallu cyfrannu at ôl-drafodaethau. Cadarnhaodd Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli, os bydd lefelau staffio yn caniatáu, eu bod bob amser yn cynnig cyfle i aelod o'r wylfa fynychu sesiynau adborth.

Un mater a godwyd ar sawl achlysur oedd diffyg cerbyd pwrpasol ar gyfer yr Ystafell Rheoli Tân a oedd yn golygu pe bai digon o staff ar shifft i ganiatáu neilltuo, byddai'n rhaid i'r Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) ddefnyddio ei gerbyd ei hun i yrru i'r orsaf dân, lleoliad y digwyddiad neu'r ymarfer yn dibynnu ar bwrpas yr adleoli dros dro neu'n gorfod gofyn i Swyddog Tactegol neu aelod o Dîm Rheoli'r Ystafell Rheoli fynd â nhw.

Cefais gadarnhad gan Dîm Rheoli'r Ystafell Rheoli nad oes gan yr Ystafell Rheoli Tân gerbyd pwrpasol mwyach ond bod cerbyd yn y Pencadlys sydd wrth ymyl y Ganolfan Gyfathrebu ar y Cyd a ddylai fod ar gael ar shifftiau nos neu ar benwythnosau. Yn ystod shifft dydd, y dewis arall yn lle Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) defnyddio ei gerbyd ei hun fyddai cael ei gludo i leoliad yr adleoli dros dro ac oddi yno gan aelod o

Dîm Rheoli'r Ystafell Rheoli neu Swyddog Tactegol, fel arfer byddai nifer ohonynt yn y Pencadlys. Gallaf weld y rhesymeg dros hyn, ond gallaf hefyd weld pam mae hyn yn cael ei ystyried yn broblem i staff yr Ystafell Rheoli Tân. Efallai y byddai'n werth iddynt ddyrannu cerbyd pwrpasol i'r Ystafell Rheoli Tân hyd yn oed os dim ond at y dibenion o adael yr adeilad heb rybudd a symud i'r Ystafell Rheoli eilaidd, gan dderbyn y gallai'r defnydd o'r cerbyd fod yn gymharol isel.

Nid oes gan yr Ystafell Rheoli Tân gyfrifoldeb i staffio'r Ystafell Rheoli Digwyddiadau. Cydnabuwyd bod lefelau staffio yn atal hyn rhag digwydd ar y cyfan, ond teimlwyd yn gryf y gallai Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) ychwanegu gwerth gweithredol sylweddol pe baent yn gallu cyflawni'r rôl hon. Cydnabuwyd hyn gan Dîm Rheoli'r Ystafell Rheoli a allai weld y gwerth yn llwyr ac a fyddai'n cefnogi hyn pe bai lefelau staffio'n caniatáu.

Gwnaed sylw bod yr Ystafell Rheoli Digwyddiadau wedi gweld dyddiau gwell a'i bod angen adfywiad. Tynnwyd sylw at y ffaith, pe bai gan yr Ystafell Rheoli Digwyddiadau ryngrwyd Starlink fel sydd gan yr Uned Ymateb i Ddeunyddiau Peryglus, y byddai'n darparu sianel gyfathrebu gadarn ychwanegol i'r Ystafell Rheoli Tân ar gyfer fideo-gynadledda a chyfarfodydd Teams, ynghyd â throsglwyddo gwybodaeth sy'n hanfodol o ran risg ar unwaith. Ar ben hynny, pe bai gan yr Uned Rheoli Digwyddiadau fyrrdau clyfar a allai gasglu gwybodaeth megis galwadau byw am gyfarwyddyd goroesi tân, byddai hyn yn helpu Pennaeth y Sector Gwagio'r Safle a fyddai fel arall yn derbyn neu'n trosglwyddo gwybodaeth am y bobl sydd wedi eu dal neu'n aros yn eu lle ar lafar dros y radio. Cynrychiolir Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli ar weithgor Sector Gwagio'r Adeilad lle mae'r materion hyn yn cael eu hystyried yn weithredol.

Mynegodd staff yr Ystafell Rheoli Tân gysylltiad cryf iawn â'r swyddogaeth Ymateb. Clywais yr ymadrodd *"rydyn ni'n rhan o Ymateb"* sawl gwaith. Mae'r awydd i gyfrannu at wella'r Gwasanaeth i'w ganmol ond mynegwyd ymdeimlad o rwystredigaeth nad oedd barn yr Ystafell Rheoli Tân bob amser yn cael ei cheisio na'i hystyried yn llawn.

Roedd yr enghreifftiau a ddyfynnwyd fel a ganlyn:

"Ni ofynnwyd am fewnbwn gan yr Ystafell Rheoli Tân hyd yma wrth ddylunio'r Ganolfan Hyfforddi newydd".

Ystyriwyd bod hwn yn *"gyfle a gollwyd"*

"Nid yw awgrymiadau a wneir gan yr Ystafell Rheoli Tân yn cael eu defnyddio na'u hystyried"

Un enghraifft a roddwyd oedd gwneud i fyny am ddarnau ychwanegol o bibell. Gyda storle ar breimiwm, mae nifer y pibellau wedi cael eu lleihau. O ganlyniad, mae Penaethiaid y Digwyddiadau yn gwneud i fyny am bibellau ychwanegol. Mae argaeledd offer yn her barhaus felly mae gwneud i fyny ychwanegol yn rhoi straen ar

adnoddau sy'n cael ei deimlo fwyaf yn yr Ystafell Rheoli Tân gan mai nhw sy'n gorfod cynnal darpariaeth ymateb brys drwy symudiadau cyflenwi strategol. Enghraifft arall oedd y nifer cynyddol o achlysuron y mae angen cit tân newydd oherwydd halogiad mewn tanau strwythurol sy'n golygu nad yw offer ar gael a bod yr Ystafell Rheoli Tân yn gorfod gofyn i Swyddogion Tactegol fynd i'r storfeydd offer brys.

Un awgrym gan yr Ystafell Rheoli Tân oedd:

“...i'r Gwasanaeth gyflwyno cerbydau pwrpas cyffredinol, sy'n cynnwys darnau o bibelli, efallai offer tân o feintiau ar hap ac ati, gan leddfu'r pwysau ar y gwasanaeth mewn unrhyw ddigwyddiadau mawr/a allai godi. Gallai hefyd gadw gorsaf yn ôl y galw sydd fel arall yn dawel yn awyddus ac yn rhan o'r broses gan y gallent gyflenwi criw i'r cerbydau hynny.

Mae gan yr awgrym hwn lawer o rinweddau a byddai'n sicr o fod yn effeithiol o ran cynnal argaeledd offer drwy ddefnyddio'r adnodd mwyaf priodol i ddarparu gallu penodol i'r digwyddiad ei hun. Gallai cerbyd pwrpas cyffredinol gael ei griwio gan griw System Ddyletswydd yn ôl y Galw (RDS) neu gallai gael ei griwio gan Ddiffoddwyr Tân ar 'ddyletswyddau eraill' a oedd yn dymuno aros ar y system shifftiau.

Mae'r Rheolwr Hyfforddi ar weithgor y Ganolfan Hyfforddi, fodd bynnag, cydnabu Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli mai ychydig iawn o wybodaeth ddiweddar sydd wedi bod yng nghyfarfodydd chwarterol y Rheolwr Gwylfa. Mewn ymateb, ymrwymodd Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli i ddarparu diweddariadau mewn cyfarfodydd yn y dyfodol.

Yn dilyn digwyddiad diweddar mewn ardal Gwasanaeth Tân ac Achub arall (gwaith maes ar ôl yr arolygiad), cyflwynodd staff yr Ystafell Rheoli Tân nifer o arsylwadau ac argymhellion i Dîm Rheoli'r Ystafell Rheoli. Mewn ymateb, trefnodd y Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli gyfarfod gyda swyddogion perthnasol yn y Gwasanaeth a chytunwyd ar newidiadau i gyfarwyddiadau cyffredinol a chawsant eu rhoi ar waith. Mae hyn yn arfer da ac yn tynnu sylw at y cyfraniad gwerthfawr y gall yr Ystafell Rheoli Tân ei wneud i ymateb gweithredol.

Mae'r Gwasanaeth wedi nodi'n briodol bod llai o gyfarpar System Ddyletswydd Wrth Gefn ar gael a'r effaith ar ddarpariaeth frys yn her sylweddol. Rhaid i'r Ystafell Rheoli Tân, gyda'u trosolwg cyffredinol o argaeledd, reoli effeithiau argaeledd is yn ddeinamig fesul shifft. Felly, mae'r Ystafell Rheoli Tân mewn sefyllfa dda i wneud cynigion ar sail gwybodaeth, ac mae'n siŵr y gall gyfrannu'n gadarnhaol at wella perfformiad ymateb pan fydd yn cymryd rhan lawn yn y broses sicrwydd gweithredol. Dychwelaf at y pwynt hwn yn yr adran Crynodeb islaw.

Materion a amlygwyd yn ystod cyfarfodydd gyda gwylfeydd a Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli – Hyfforddiant

Mae uchafswm nifer yr hyfforddeion ar gyrsiau cychwynnol yn cael ei reoli gan nifer y gorsafoedd hyfforddi sydd ar gael yn yr ystafell rheoli wrth gefn yn y Rhyl (4) a gallu'r gwylfeydd i gefnogi anghenion hyfforddi cychwynnol yr hyfforddai.

Mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru wedi gwneud ymdrech ar y cyd i gynyddu nifer y staff yn yr Ystafell Rheoli Tân drwy reoli swyddi gwag yn rhagweithiol a thrwy recriwtio 4 Diffoddwr Tân dros dro, felly mae'r galw cychwynnol am hyfforddiant wedi bod yn uchel.

Yn ogystal â hyfforddiant cychwynnol a hyfforddiant cynnal sgiliau, mae'r Rheolwr Hyfforddi hefyd yn darparu hyfforddiant Canllawiau Goroesi Tân sy'n cael ei gynnal oddi ar shifft.

Cynhelir y rhan fwyaf o hyfforddiant cynnal sgiliau ar shifft. Mae gan Reolwr Gwylfa A ar bob gwylfa y cyfeiriad o ran hyfforddi felly yn yr achos gorau byddan nhw ac un neu fwy o'r Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn symud i'r Ystafell Hyfforddi ynghyd â'r Rheolwr Hyfforddi i ymgymryd â hyfforddiant cynnal a chadw sgiliau ar shifft. Fodd bynnag, nodwyd nad yw ymgymryd â hyfforddiant fel hyn yn bosibl yn aml oherwydd staffio neu fod y galw gweithredol yn tarfu arno. O ganlyniad, mae'r rhan fwyaf o hyfforddiant cynnal sgiliau yn cael ei wneud gan Ddiffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) yn unigol rhwng dyletswyddau gweithredol ac yn bennaf yn golygu darllen Dynodiadau Daearyddol. Mae hyn ymhell o fod yn ddelfrydol am y rhesymau a nodir yn adran Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yr adroddiad hwn.

Cydnabu'r Rheolwr Hyfforddi mai ychydig iawn o becynnau hyfforddi penodol ar gyfer yr Ystafell Rheoli Tân oedd ar gael ar y System Rheoli Dysgu (LearnPro). Mae hyn hefyd yn wir i raddau am becynnau cynnal sgiliau Diffoddwyr Tân ac mae'n rhywbeth y mae'r Gwasanaeth wrthi'n rhoi sylw iddo.

Fel gyda'r Ystafell Rheoli Tan ar y Cyd, dywedwyd bod y broses D2C yn feichus ac yn rhy fiwrocrataidd i hyfforddeion a Rheolwr Gwylfa (Ystafell Rheoli) fel ei gilydd.

Mater arall a godwyd oedd absenoldeb rôl Rheolwr Criw (Ystafell Rheoli). Mynegwyd y farn ei fod yn "*naid fawr* (o fod yn Ddiffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) i Reolwr Gwylfa A (Ystafell Rheoli)), *o ystyried y gallai ddigwydd mewn cyn lleied â 3 blynedd*". Ystyriwyd bod rôl Rheolwr Criw (Ystafell Rheoli) yn rhoi cyfle i Ddiffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) symud yn fwy graddol i swydd rheoli goruchwyliol mewn ffordd ddilyniannol a threfnus.

Disgrifiwyd rôl Rheolwr Criw (Ystafell Rheoli) hefyd fel "*swydd arwain wych a allai ddarparu gwydnwch ychwanegol i wylfeydd*".

Mae'r rhain yn bwyntiau dilys i'w codi. Safbwynt y Gwasanaeth yw eu bod wedi symud yn ddiofyn at y rôl uwch gyda Rheolwr Gwylfa A (Ystafell Rheoli) a Rheolwr Gwylfa B (Ystafell Rheoli), sy'n wahanol i'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd lle mae bob gwylfa â Rheolwr Gwylfa A (Rheoli) a 2 Reolwr Criw (Rheoli). Mae hon yn sefyllfa yr un mor ddilys i'w mabwysiadu.

Pe bai'r Gwasanaeth yn ailgyflwyno rôl Rheolwr Criw (Ystafell Rheoli) yn ogystal â'r rolau Rheolwr Gwylfa A a B (Ystafell Rheoli) presennol, byddai cost ychwanegol, er ei fod yn gost ymylol. Gyda lefel staffio sylfaenol o 4 byddai adegau hefyd pan fyddai'r wylfa ar ddyletswydd yn cynnwys Rheolwr Gwylfa B (Ystafell Rheoli), Rheolwr Gwylfa A (Ystafell Rheoli), Rheolwr Criw (Ystafell Rheoli) a dim ond un Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli), sy'n golygu cydbwysedd gwael o ran statws. Fel y mae ar hyn o bryd, os mai dim ond un Rheolwr Gwylfa (Ystafell Rheoli) sydd ar ddyletswydd, bydd Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) yn gweithredu fel Rheolwr Criw (Ystafell Rheoli) ar gyfer y shift lawn ac mae yna gost am hyn, felly gallai fod yn syniad da i'r Gwasanaeth ystyried ailgyflwyno rôl Rheolwr Criw (Ystafell Rheoli) o safbwynt hyfforddi a datblygu. Fodd bynnag, rhoddwyd cynnig ar hyn o'r blaen ond ychydig iawn o lwyddiant a gafwyd. Mae Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli wedi gofyn am ddatganiadau o ddiddordeb gan y Diffoddwyr Tân (Ystafell Rheoli) i gymryd rhan mewn llwybr datblygu Rheolwyr Gwylfa gyda diwrnodau hyfforddi pwrpasol a strwythuredig. Mae gwerth i hyn hefyd ac mae'n bosibl iawn y bydd yn mynd i'r afael â'r pryderon a fynegwyd yn ystod yr ymweliadau â'r gwylfeydd.

Materion a amlygwyd yn ystod cyfarfodydd gyda gwylfeydd a Thimau Rheoli'r Ystafell Rheoli – Polisi a sicrwydd

Mynegodd staff yr Ystafell Rheoli Tân ar draws y gwylfeydd rwystredigaethau ynghylch delio â cheisiadau am gymorth gan Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwylans Cymru yn aml at ddibenion cael mynediad. Yn y trafodaethau a ddilynodd, cydnabuwyd bod Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwylans Cymru yn ymgysylltu â 3 Gwasanaeth Tân ac Achub ledled Cymru, pob un â dulliau polisi gwahanol ar gyfer mathau penodol o ddigwyddiadau. Fodd bynnag, y pryder a godwyd oedd diffyg canfyddedig o ganllawiau polisi safonol ar gyfer yr Ystafell Rheoli Tân a'r teimlad bod Rheolwyr Gwylfa (Ystafell Rheoli) yn cael eu gadael i wneud eu penderfyniadau eu hunain.

Nid oedd hyn yn gyfyngedig i alwadau gan Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwylans Cymru. Dywedwyd bod Rheolwyr Gwylfa (Ystafell Rheoli) yn aml yn rheoli galwadau'n ddeinamig, ac ar unrhyw achlysur defnyddir disgresiwn gweithredol, fe'i cofnodir fel diweddariad o benderfyniad ar y log digwyddiadau. Fodd bynnag, y farn oedd nad yw hyn yn cael ei weithredu fel mater o drefn nac yn arwain at unrhyw newid i bolisi sy'n

golygu y gall yr un sefyllfa godi eto ond y gallai Rheolwr Gwylfa (Ystafell Rheoli) arall ddelio â'r sefyllfa'n wahanol.

Bu ymdrech ar y cyd i integreiddio'r Ystafell Rheoli Tân ym mhrosesau sicrwydd gweithredol y Gwasanaeth, ac rwyf wedi sylwi ar hyn o'r blaen yn fy arolygiad blaenorol diweddaraf o Wasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru ym mis Ionawr 2025.

Mae'r Rheolwr Gorsaf (Ystafell Rheoli) o ran Hyfforddiant yn mynd i'r cyfarfod Sicrwydd Gweithredol misol sy'n cael ei gadeirio gan Ymateb Rheolwr Grŵp, sy'n gyfle i godi materion penodol sy'n ymwneud â'r Ystafell Rheoli Tân ac olrhain camau gweithredu sy'n benodol i'r Ystafell Rheoli Tân sy'n cael eu codi drwy ôl-drafodaethau ac adolygiadau ar ôl digwyddiadau ar lefel sefydliadol.

Mae hwn yn gam cadarnhaol ac er y byddwn yn ystyried bod y broses ar y cam 'datblygu' yn hytrach na'r cam 'wedi mewnbllannu', mae'r bwriad yn cynrychioli arfer da.

Mewn trafodaethau gyda Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli Tân, cydnabuwyd bod arferion gwaith newydd wedi'u datblygu drwy brofion ond nad ydynt wedi cael eu ffurfioli mewn polisi hyd yn hyn. Mae angen ffurfioli'r rhain mewn polisi nawr a'u hymgorffori drwy hyfforddiant.

Cadarnhaodd Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli Tân y cynhelir adolygiad o'r 24 awr flaenorol am 1000 yn ystod yr wythnos. Mae hyn yn arfer da ac yn caniatáu ar gyfer nodi materion o bwys mewn amser cyflym. Yr hyn sydd ei angen hefyd yw'r mecanwaith i gymryd camau mewn ymateb i faterion a nodwyd mewn amser cyflym. Ni ddylai fod angen i Dîm Rheoli'r Ystafell Rheoli Tân aros am y cyfarfod Sicrwydd Gweithredol misol i uwchgyfeirio materion sy'n ymwneud â newid polisi neu i sefydlu sefyllfa polisi bendant fel sy'n ymddangos yn ofynnol, er enghraifft gydag ymatebion i gynorthwyo Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwylans Cymru. Gall Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli Tân newid cyfarwyddiadau cyffredinol a chynlluniau gweithredu yn ddeinamig. Yn ymarferol, gwneir hyn ar y cyd ag Ymateb Rheolwr Grŵp, fel arfer drwy law'r Grŵp Dysgu Sefydliadol. Dylid diwygio'r polisi Sicrwydd Gweithredol i gyfeirio'n benodol at y broses hon i sicrhau bod yr arfer da hwn yn cael ei ffurfioli, ei wreiddio a'i ddiogelu at y dyfodol.

Mae adegau wedi bod, am resymau sefydliadol, nad yw'r materion a godwyd gan yr Ystafell Rheoli Tân wedi cael eu datblygu neu dim ond wedi cael sylw rhannol. Byddai'n werth cynnwys elfen adborth yn y broses er mwyn gallu rhannu diweddariadau ar y sefyllfa o ran cynnydd, ynghyd â'r rhesymeg yn ôl i'r Ystafell Rheoli Tân.

Rhwystredigaeth a fynegwyd yn ystod cyfarfodydd gwylfeydd oedd y gofyniad i roi gwybod i nifer o Swyddogion Tactegol am yr un neges neu drosglwyddo'r un

wybodaeth am ddigwyddiadau. Cadarnhaodd staff yr ystafell Rheoli Tân wrthyf eu bod yn cofnodi'r holl wybodaeth bwysig yn ymwneud â'r digwyddiad ar y log digwyddiadau. Rwyf wedi gweld â'm llygaid fy hun ansawdd a dyfnder yr wybodaeth a gofnodwyd gan yr Ystafell Rheoli Tân pan adolygais gofnodion digwyddiadau ar gyfer arolygiad Ionawr 2025 gan ystyried effeithiolrwydd yr ymateb i danau mewn anheddau domestig.

Barn yr Ystafell Rheoli Tân oedd, ar ôl yr hysbysiad cyntaf, y dylai Swyddogion Tactegol fonitro grŵp trafod y digwyddiad ac adolygu'r log digwyddiadau ar Cadview (porth mynediad o bell system Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru) er mwyn osgoi dyblygu gwaith a rhoi baich diangen ar staff yr Ystafell Rheoli Tân sy'n trosglwyddo'r wybodaeth hon.

Pe bai hyn yn cael ei fabwysiadu fel polisi, byddai'n lleihau'r galw ar yr Ystafell Rheoli Tân yn enwedig yn ystod cyfnod mewn digwyddiad sy'n aml yn ddeinamig ac yn gofyn am lawer o adnoddau.

Crynodeb o'r materion a godwyd a'r canfyddiadau

Ffocws yr arolygiad oedd canfod i ba raddau yr oedd staff yr Ystafell Rheoli Tân yn teimlo eu bod wedi'u hintegreiddio o fewn Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru, ac ystyried i ba raddau yr oedd y drefn hyfforddiant a sicrwydd gweithredol yn cyfrannu at effeithiolrwydd gweithredol yr Ystafell Rheoli Tân.

Ar sail y sylwadau a wnaed i mi yn ystod y cyfarfodydd gwylfeydd, rwy'n credu bod staff yr Ystafell Rheoli Tân yn teimlo eu bod wedi'u hintegreiddio o fewn Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru ac yn cydnabod ymdrechion Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli Tân a'r Prif Swyddog Tân yn hyn o beth, ond eu bod yn teimlo bod mwy o waith i'w wneud.

Ni chafodd y pryderon a godwyd gan staff yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd ynghylch cael eu lleoli yn un o gyfleusterau'r Heddlu eu hailadrodd yn Ystafell Rheoli Tân Gogledd Cymru.

Mae blinder sy'n deillio o'r shifft nos hir yn destun pryder. Nid yw'r cyfleusterau gorffwys yn y Ganolfan Gyfathrebu ar y Cyd yn cyrraedd yr un safon â'r hyn sydd ar gael mewn gorsafoedd tân. Mae'r sylwadau a wnes yng nghrynodeb yr adran Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd yr adroddiad hwn yr un mor berthnasol i ystafell Rheoli Tân Gogledd Cymru o ran rheoli blinder a risg.

Mae lefelau staffio yn broblem er bod recriwtio 4 aelod o staff dros dro i ddod â'r lefel staffio ar draws y 4 gwylfa i 28 aelod o staff cyfwerth ag amser llawn wedi cael effaith gadarnhaol. Rwyf yn gryf o'r farn y dylai'r rolau hyn fod yn sefydledig ac rwyf yn gwneud argymhelliad i'r perwyl hwnnw. Credaf fod achos hefyd dros gynnal

dadansoddiad manwl i weld a ddylid cynyddu nifer cyffredinol y gweithwyr cyfwerth ag amser llawn yn yr Ystafell Rheoli Tân ymhellach er mwyn mynd ati i gynyddu'r niferoedd ar shifftiau dydd. Mae'r rhesymau'n ddeublyg, yn gyntaf, i gyd-fynd â'r galw brig ac yn ail i hwyluso rhaglen strwythuredig i ddatblygu a chynnal sgiliau sy'n cyfrif am yr heriau unigryw y mae'r Ystafell Rheoli Tân yn eu hwynebu wrth ddarparu hyfforddiant a gweithgareddau datblygu eraill ar shifft. Rwy'n cydnabod mai dyma un o'r ffactorau sy'n sbarduno recriwtio'r 2 cyfwerth ag amser llawn i'r wylfa hyblyg, ond o'r hyn roeddwn i'n ei ddeall maen nhw'n aml yn camu i mewn ar gyfer alldyniadau sydd heb eu cynllunio er mwyn cynnal y lefelau staffio sylfaenol yn hytrach na chynyddu'r lefelau staffio sylfaenol. Byddai ychwanegu 2 cyfwerth ag amser llawn arall (er enghraifft) i'r wylfa hyblyg yn sicr yn cael effaith gadarnhaol ar lefelau staffio shifft dydd.

Byddai'n werth i'r Gwasanaeth ystyried ailgyflwyno rôl Rheolwr Criw (Ystafell Rheoli). Nid wyf yn gwneud argymhelliad sylweddol i'r perwyl hwnnw, ond rwyf o'r farn ei bod yn werth ei ystyried er mwyn hwyluso cynllunio olyniaeth a hwyluso'r broses o symud o fod yn Ddiffoddwr Tân (Rheolaeth) i fod yn Rheolwr Gwylfa (Rheoli). Fodd bynnag, mae gan lwybr dilyniant y Rheolwr Gwylfa botensial gwirioneddol i fynd i'r afael â'r pryderon a godwyd yr un mor effeithiol felly mae'n werth buddsoddi mewn amser ac ymdrech.

Mae'n amlwg bod Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli Tân wedi buddsoddi amser ac ymdrech i wella'r broses sicrwydd gweithredol ar gyfer yr Ystafell Rheoli Tân, ond mae rhai bylchau polisi yn dal i fodoli. Dylai Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli Tân weithio gydag Ymateb Rheolwr Grŵp i ganfod bylchau mewn polisi drwy droi at y broses sicrwydd gweithredol a mynd i'r afael â nhw cyn gynted â phosibl. Dylai'r broses hon gael ei chynnwys yn ffurfiol yn y polisi Sicrwydd Gweithredol i sicrhau ei bod wedi'i gwreiddio a'i diogelu at y dyfodol.

Dylai staff yr Ystafell Rheoli Tân fod â hyder yn y dulliau y gallant eu defnyddio i wneud awgrymiadau ar gyfer gwella. Mae'n amlwg bod Tîm Rheoli'r Ystafell Rheoli Tân wedi ymrwmo i fwrw ymlaen ag awgrymiadau, ond nid yw gweithredu bob amser o fewn eu rheolaeth. Ni ddylai hyn fod yn rhwystr i ymgysylltiad gan yr Ystafell Rheoli Tân, ond dylid ystyried rheoli disgwyliadau drwy roi diweddariadau rheolaidd ar y sefyllfa o ran cynnydd.

I grynhoi, fel gyda'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd, nid oes gennyf unrhyw reswm i amau bod Ystafell Rheoli Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn cyflawni ei swyddogaethau craidd yn effeithiol. Nid oes gennyf reswm ychwaith i amau proffesiynoldeb a chymhwysedd y staff. I'r gwrthwyneb, roedd agwedd ac ymrwymiad holl staff Ystafell Rheoli Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru y cwrddais â nhw yn rhagorol.

Dylai'r Gwasanaeth barhau i ymgysylltu'n llawn â staff yr Ystafell Rheoli Tân i fanteisio ar eu profiad a'u brwdfrydedd sylweddol i wella perfformiad y sefydliad a chaniatáu i'r Ystafell Rheoli Tân gyflawni ei llawn botensial.

Argymhellion

Mae hyd shifftiau nos y Ganolfan Gyfathrebu ar y Cyd yn fwy na'r hyn a nodir yng nghanllawiau'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch ac nid ydynt yn galluogi digon o orffwys rhwng shifftiau nos. Mae gallu staff Ystafell Rheoli Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru i gael gorffwys ystyrlon wedi'i gyfyngu gan y ddarpariaeth bresennol o ran llety a'r tebygolrwydd o gael eu galw'n ôl yn ystod y cyfnod gorffwys. Nid oes asesiad risg addas a digonol ar waith i fynd i'r afael â'r risg o flinder gormodol gan nad oes mesur rheoli rhagweithiol ymarfero y gellir ei ddefnyddio'n rhesymol. Mae cyfnodau gorffwys estynedig yn effeithio ar faint o amser sydd ar gael ar gyfer hyfforddiant ar shifft.

Argymhelliad 1: Dylai Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru sicrhau nad yw shifftiau'n para mwy na 12 awr.

Mae recriwtio 4 swydd Diffoddwr Tân (Ystafell Rheoli) ychwanegol wedi cael effaith gadarnhaol ar lefelau staffio. Dylai'r rolau hyn fod yn rhai parhaol.

Argymhelliad 2: Dylai Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru gynyddu sefydliad gwylfa'r Ystafell Rheoli Tân i 28 cyfwerth ag amser llawn

Mae nifer y galwadau yn uwch yn ystod y dydd na dros nos. Mae'r Rheolwr Hyfforddi wedi'u cyflyru i system dyletswydd dydd ac felly mae ar gael i ddarparu hyfforddiant strwythuredig i ategu hyfforddiant cynnal sgiliau unigol yn ystod shifftiau dydd. Er mwyn sicrhau bod rôl y Rheolwr Hyfforddi mor effeithiol â phosibl, dylid defnyddio'r tîm hyblyg ar shifftiau dydd. Mae lefelau staffio amrywiol gyda mwy o Ddiffoddwyr Tân (Rheolaeth) ar ddyletswydd yn ystod y dydd ar waith mewn Ystafelloedd Rheoli Tân ledled y DU. Efallai y bydd modd cynyddu nifer y staff ar shifftiau dydd drwy leihau'r nifer sylfaenol o staff ar shifftiau nos, ond efallai y bydd angen rolau ychwanegol y tu hwnt i'r sefydliad presennol a'r hyn a argymhellwyd yn yr argymhelliad blaenorol. Byddai angen sefydlu hyn drwy ddadansoddiad manwl o'r galw a'r anghenion o ran hyfforddi a datblygu. Yn y naill achos neu'r llall, gellid cyflawni hyn drwy gynyddu nifer y staff cyfwerth ag amser llawn yn y tîm hyblyg.

Argymhelliad 3: Dylai Gwasanaethau Tân ac Achub Gogledd Cymru gynnal dadansoddiad manwl o'r galw gweithredol ac anghenion hyfforddi a datblygu staff yr Ystafell Rheoli Tân gyda'r bwriad o gynyddu lefelau staffio ar shifftiau dydd er mwyn darparu mwy o gapasiti gweithredol i ateb y galw a chreu mwy o gyfleoedd ar gyfer gweithgareddau hyfforddi a datblygu o ansawdd.

Cydnabyddiaeth

Hoffwn nodi'n swyddogol fy niolch i'r bobl ganlynol:

Matt Jones, Rheolwr Ardal ar gyfer Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru a Geraint Thomas, Rheolwr Ardal ar gyfer Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru ac Anthony Jones, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol ar gyfer Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru am eu cefnogaeth drwy gydol y broses arolygu.

Natalie Pearce, Rheolwr Grŵp (Ystafell Rheoli), a Thîm Rheoli'r Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd am drefnu a chynnal gwaith maes yr arolygiad yn yr Ystafell Rheoli Tân ar y Cyd.

Ros Thomas, Rheolwr Grŵp (Ystafell Rheoli), a Thîm Rheoli'r Ystafell Rheoli Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru am drefnu a chynnal gwaith maes yr arolygiad yn ystafell rheoli eilaidd y Rhyl a chyfarfodydd dilynol yn y Ganolfan Gyfathrebu ar y Cyd.

Robert Scott QFSM, Prif Arolygydd Gwasanaeth Tân ac Achub yr Alban, am yr adolygiad gan gymheiriaid o'r adroddiad.